

IDEA ILUSTRATEA

Ilustrate

ANUL II, No. 34
6 Septembrie 1928

20 PAGINI
Apare Sămbătă

BUCUREȘTI
DĂRMĂȘTI
VATRA JORNEI

BCU Cluj / Central University Library Cluj

SCENA IDILICA PE PERONUL UNEI STAȚII

Pretul 8 Lei

Un semn al vremii

ADOPTAREA caracterelor latine în cuprinsul fostului imperiu al pașărilor face parte din programul de modernizare — uneori excesivă, „turcească” cum s-ar spune, — a republicii guvernată astăzi de d. Kemal Pașa. Din acest punct de vedere Gaziul poate fi, credem, așezat alături de Petru cel Mare, țarul dușman al bărbilor inculte și al prejudecăților cari stăteau ca tot atâtea buturugi în calea dezvoltării Rusiei de pe vremuri. Și Kemal a jurat moarte bărbilor, Țesurilor, haremurilor, atâtor și atâtor tradiții învechite, la a căror desființare a procedat cu decrete și cu spânzurători.

În legătură cu reforma scrisului turc poate fi amintită și interesanta anchetă deschisă nu de mult de o publicație cehă. Se spune în glumă, că francezii fac un lux ortografic ce jignește urechea. Între modul cum un cuvânt e scris și cum e pronunțat, depărtarea e mare. E însă ca dela cer la pământ distanța dintre ortografia slavă, — cehă îndeosebi, — și principiul fonetic.

V-ar putea da prin minte dacă nu ați fi preveniți, că Plzen (n cu tremă) e, de exemplu, Pilsen, orașul cu berea cunoscută, și că autorul dramei „R. U. R.”, Karel Kapek, răspunde la denumirea de Karel Ciapek?

Sunt așa de multe consoane, atâtea semne care acopăr diverse litere, schimbându-le cu totul înțelesul, încât limba face o primejdioasă gimnastică în gură, pentru a le rosti, iar felul cum ele sunt rostite e în flagrant conflict cu sensul lor.

Publicația cehă s'a adresat mai multor personalități ale culturii franceze cu următorul chestionar: Ce metodă se cuvine să adoptăm față de numirile cehe? Trebuie scrise în așa fel ca pronunțarea cehă să fie păstrată cu riscul de a izbi ochiul celor deprinși să le vadă sub forma originală? Sau, — cu riscul de a vedea dispărând semnele diacritice pe care tipografi străini nu le au, și de a obține de la cititor o rostire fantazistă, — să se consacre acestor nume ortografia originală?

A răspuns, între alții, d. Louis Eisenmann, profesor la Universitatea din Paris, formulând o propunere curioasă: ca pentru publicul mare să se recurgă la metoda transcrierii numelor, așa cum urechea le prinde, iar pentru intelectualii presupuși inițiali în tainele alfabetelor slave, să se păstreze ortografia de până acum cu luxul ei de consoane aglomerate, cu semne complexe, cu linii și cu puncte. Aceasta până în ziua când, — opiniază profesorul francez, — toată lumea va ajunge să cunoască rostul diferitelor semne cari încarcă, inutil și bizar, ca niște ornamente demodate, scrierea cehă.

De inutilitatea acestor caracteristici s'au convins, cei dintâi, locuitorii din republica d-lui Masaryk. Ancheta ziarului ceh e o indicație în această privință.

Spiritul european, tinde spre cât mai multă simplificare a formelor exterioare, din dorința de a nu contrasta și de-a nu se izola fără sens. Bolșevicii au suprimat din alfabetul rus câteva semne, care nu existau nici în scrierea și pronunțarea altor popoare. Kemal a suprimat caracterele islamice, — înflorituri meticuloase executate parcă la traforaj, — înlocuindu-le cu scrierea latină.

Este acesta un semn al vremii, dovedit că oamenii, tinzând spre cât mai multă simplificare și uniformizare, mărturisesc năzuința de-a se înțelege mai ușor între ei, de-a se cunoaște și de-a se iubi, prin urmare, mai mult. În orice caz, de-a se dușmăni mai puțin.

IGN PAS

Buletinul săptămânei

CHESTIUNEA optanților va fi adusă iarăși în discuția Ligei Națiunilor, zilele acestea. Evident, dreptatea de cauză a României nu poate fi tăgăduită de nimeni și, printre cei cari s'au împotrivit redeschiderii discuției în jurul unei hestiuni agitate de Ungaria, din motive cari urmăresc revizuirea tratatelor și perturbarea ordinii europene, a fost Paul Boncour, reprezentantul Franței. Emeritul democrat s'a plasat pe chiar terenul intereselor Ligii și a amintit că însuși Consiliul a lăsat acum câteva timp în seama părților posibilitatea găsirii unui acord. Tratatul a continuat între timp, așa că nu există nicio rațiune care să justifice readucerea în discuție a problemei optanților.

Se vedește, în orice caz, cu agitatea de către Ungaria a acestei chestiuni, intenția de a perpetua o stare de lucruri dăunătoare intereselor europene. Dăunătoare deasemenea intereselor Ungariei care, trădând planuri reacționare și revanșarde, se plasează în fața obiectivului suspiciunii tuturor statelor dornice de liniște, de pace.

TOT peste câteva zile vor fi reluate la Berlin discuțiile în jurul rezolvării litigiilor rezultate de pe urma războiului. Tratatul a decurs până acum cu oarecare anevoință din cauza naturii chestiunilor ce urmează să fie lichidate, dar într-o atmosferă de bună voință și într'un spirit de conciliațiune care îndreptățește speranțe că tratativele vor fi duse la bun sfârșit.

INTRE timp au început în Rusia festivitățile comemorării centenarului lui

Tolstoi. Lumea întreagă se asociază dealtminteri gândului omagial care se îndreaptă spre opera ce domină ultimul veac.

Patriarhul de la Jasnaja-Poliana a încetat de mult de-a mai fi un extraordinar scriitor și gânditor al Rusiei. El este al omenirii întregi.

Învățămintele care se desprind din opera lui, au roșii. Au fost învățămintele aspre cari au răscolit și au lovit vechi prejudecăți, dar cuvintele tolstoiene au incolțit în tot mai multe suflete, — iar astăzi, când se împlinesc o sută de ani dela nașterea lui, lumea întreagă e pătrunsă de adevărurile ce-luj care a spus cândva:

„Iartă-mă dacă te-oj, fi jignit. Adevărul nu poate fi spus pe jumătate. El trebuie spus în întregime, sau deloc”.

LA PARIS, s'a semnat la 27 August, pactul Kellogg, pentru proscriserea războiului. Solemnitatea, a avut loc în somptuoasa sală a ceasornicelor, dela Quai d'Orsay (Palatul Ministerului de Externe francez).

Orașul Havre, a donat un stylo de aur, cu care s'au depus semnăturile, pe pact.

Primul, a semnat în ordinea alfabetică franceză, D. Stresseman (Allemagne) urmând apoi, semnăturile reprezentanților tuturor țărilor care au aderat până la data aceea la pact.

În fine, omenirea are un nou element de siguranță, contra războiului și suntem convingși, că având în vedere marea importanță a puterilor care l'au semnat, — toate celelalte state mondiale, se vor grăbi să adere la el, asigurându-se astfel, pacea universală.

E. S. Mareșalul Pilsudsky, fotografiat în gara Periş, împreună cu E. S. subsecretarul de Stat Tătarăscu, E. S. contele Szembek, ministrul Poloniei la București și suita.

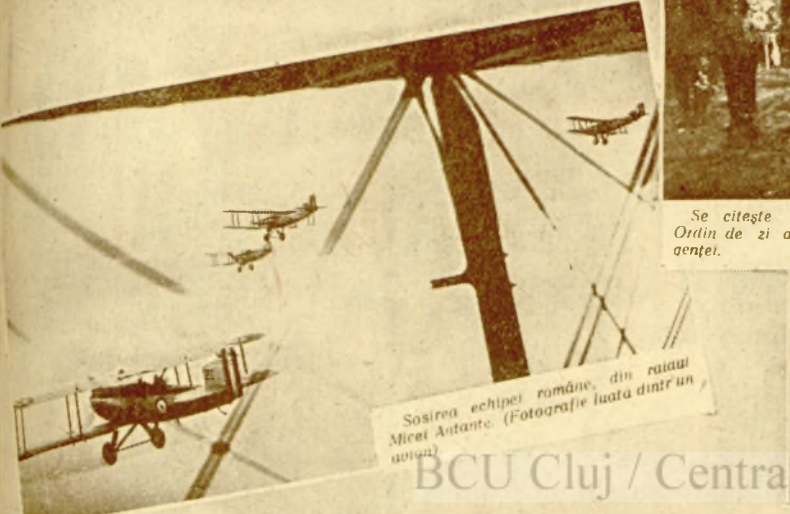
SBURĂTORII

Mulțimea înșufleșită primește cu entuziasm pe aviatorii victorioși

Comandanții și ziaristul Ionel Tăranu.

Sosirea echipei române, din raiul Micii Antante. (Fotografie luată dintr-un avion)

Se citește înaltul Ordin de zi al Regeței.

Prima manifestație de admirație: un buchet enorm de flori.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Decorarea locot. I. Ilescu-Mitraliera.

D. Col. PLENICEANU, comandantul aerodromului Pl.pera.

Un avion aterisează.

În plin sbor.

Repaos pe aripa avionului.

Aviatorii polonezi KUBELA și IDZOWSKY cari au încercat traversarea Oceanului din Europa în America și s'au prăbușit cu aparatul în apă. Au fost salvați de un vapor transatlantic.

Eroii aerului, în grup cu comandanții.

Minunile naturii

Arborele care vindecă lepra...

CITITORII ziarului „Dimineața” au putut urmări luna trecută o interesantă anchetă, întreprinsă în lumea nenorociților izo-

Arborele Taraktogenos kurzii cu bogata sa vegetație

lați dela Lărgeanca, în legătură cu care am publicat și noi numeroase clișee.

Ingrozitoarea boală, al cărei tratament până în prezent — cu toate cercetările marilor savanți — rămâne în domeniul necunoscutului, se poate totuși vindeca. Nu e nici o născocire și — pentru unii — nici nouăte...

Cine a avut prilejul să citească din legendele Indiei, a aflat cu siguranță, că un rege al Birmaniei, născut cu un secol înaintea epocii noastre, fiind atins de lepra, a fugit din fața lumii, ascunzându-se în desșul pădurilor depărtate, unde nu se hrănea decât cu fructele unui arbore ales la întâmplare. Or, prin influența acestor fructe, în scurt timp, lepra a dispărut complet și norocosul conducător al poporului s'a putut reintoarce teafăr, la tronul său.

Legenda, deși cam fantezistă în aparență, a avut totuși sâmburele său de adevăr cu urmări practice și binecuvântate pentru poporul hindus. Și iată cum:

Sunt zece ani de când un vestit explorator al Indochinei a fost martorul ocular al unui caz similar. În mai puțin de trei zile un tovarăș al său, atins de necruțătoarea plagă care se răspândește cu foarte mare ușurință în ținuturile acelea, a fost vindecat de către un „medic” din popor, care n'a făcut decât să-i dea câteva ierburi imbibate cu un ulei extras din arborele, așa numit, *chaulmoogra*.

Puși în curent cu importanța descoperirii a exploratorului, savanții au constatat veracitatea faptului prin influența acestui arbore miraculos, botezat științificește *Taraktogenos kurzii*.

Dar procedeul pe cât de simplu și de surăzător pentru nefericiții internați ai leprozeriilor din insula Molakai (cel mai mare institut din lume în acest gen) fu tot atât de decepționant, căci arborii dătători de ulei se epuiză în curând, lăsând numai câtorva sute dintre ei posibilitatea să părăsiască iadul în care fuseseră înmormântați de vii...

Față de această neprevăzută constatare guvernul american a luat decizia să creeze mai întâi plantații vaste cu asemenea arbori.

Și ministerul agriculturii din Statele Unite, a însărcinat, nu demult, pe cunoscutul „explorator agricol” J. F. Rock să procure cantitatea necesară de sămânță, mistune care-l făcu pe curajosul Rock să trăiască,

în desșurile pădurilor virgine din Birmania și Siam, un adevărat roman de pana lui Jules Verne.

Fructul căutat lipsia pretutindeni. Sau era prea crud, sau sec, astfel că abia după opt luni de peripeții și căutări zadarnice,

exploratorul găsi, în sfârșit, — în apropiere de orașul Kyokta — un *chaulmoogra* încărcat cu fructe coapte...

Grație semințelor culese, americani au putut face plantații întinse în insulele Haway. Peste puțin timp, deci, medicina va dispune de o cantitate suficientă de ulei, spre a începe vindecarea rapidă și sigură a numeroșilor condamnați la această agonie lentă și oribilă...

Mai pot oare spera și cei dela Lărgeanca într'asemenea minune?...
J. V.

Femeea-Toreador

De vorbă cu senorita Elsenada, prima femeie-toreador...

Eroina, inconjurată de câțiva „confrați”, parcurgând străzile spre arenă,

Impresionantul barbarism al luptelor cu tauri — spectacolul favorit al spaniolilor — dăduse naștere, în ultimul timp, unei campanii furtunoase din partea „Societății pentru protecția animalelor” și se părea, la un moment dat, că orizontul viitoarelor lupte dela Sevilla începe să se întunece.

Vestea, în loc să fie îmbucurătoare, produsese consternație și, în urmă, revoltă în masa poporului spaniol. S'au alcătuit numeroase delegații din partea diverselor orașe, care — întocmai ca și când ar vrea să-și revendice un merit social — au mers la guvern, protestând vehement contra unei măsuri ce tinde să distrugă cea mai caracteristică tradiție a sărbătorilor populare...

Și astfel, luptele cu tauri își mențin cu demnitate nota lor de sălbăticie, care datează de atâtea secole, pe pământul celor cu sânge aprig...

Cu toate acestea niciodată, până acum, arenele Sevillei n'au cunoscut o femeie-toreador. A fost dat ca tocmai secolul nostru să rezerve asemenea surpriză...

Eroina, o tânără și curajoasă fică a Barcelonei, se numește „senorita” Elsenada și-și exercită „profesia” cu același calm și siguranță care-au făcut celebritatea legendarului Bombita.

Intrebată de un ziarist american ce anume a determinat-o să se facă toreador, ea a răspuns:

— „În primul rând, dorința de glorie și renume. M'am născut cu principiul originalității și deaceia am evitat să mă dedic teatralului, dansului sau artei mute, cu toate că încă dela vârsta de șapte ani, arătam prețioase calități de dicție și interpretare. Celebritatea în artă însă, a ajuns ceva prea banal și — de multe ori — efemer. Afară

de asta, ca să te lansezi trebuie să suporti propunerile tuturor imbecililor cu influență. Sunt lucruri pe care mi le-a povestit o bună prietenă, care e acum artistă cu renume, dar care e complet desgustată de viață, tocmai din cauza acesteia. Am ales, deci, domeniul sportului și, după cum vedeți, nu unul lipsit de originalitate... Știu că după mine vor veni multe, dar, ce-mi pasă?... am fost prima și asta îmi satisface pe deplin orgoliul”...

— „Aveți emoție în momentul când vă faceți apariția în arenă?...”

— „Am, însă numai din cauza publicului, însuflețit până la delir. Taurul nu-mi inspiră nici o frică. Simt o voluptate nebună când îl dobor și, cu cât lupta durează mai mult, cu cât viața îmi este mai expusă, cu atât mă simt mai satisfăcută. Dealtfel în momentul luptei uit cu totul că sunt în arenă. Imaginația mă transportă într'un ținut sălbatic, pornită la vânătoare și taurul e pentru mine vânatul, care nu trebuie să-mi scape”.

— „Câștigați mult?”

— „Atât ca să-mi pot plăti orice dorință. Pentru mine însă nu gajul este adevărata mulțumire. Prefer cadourile și scrisorile primite din partea celor mai însemnate personalități din lume. Cu unele mă mândresc, iar altele mă amuză...”

— „Cari sunt acelea?”

— „Ești cam indiscret, totuși să-ți spun: propunerile de căsătorie, făcute sub cele mai ispititoare forme. Sunt indivizi bogați, cei mai mulți — bine înțeles — americani, cari nu m'au văzut decât în cinematograful sau prin reviste și cari se grăbesc să-mi promită paradisul terestru. Nu știu, sârmanii, că eu iubesc și sunt legată de ființa căreia îi închin toate succesele mele...”

REGELE ANGLIEI, vizitează în fiecare an, vara, Scoția. Fotografia îl reprezintă, trecând în revistă garda de onoare a batalionului 2 „CAMERON” în stația Ballater. Proprietara batalionului este regina Angliei. Alături de suveran, maiorul John Grant, comandantul batalionului.

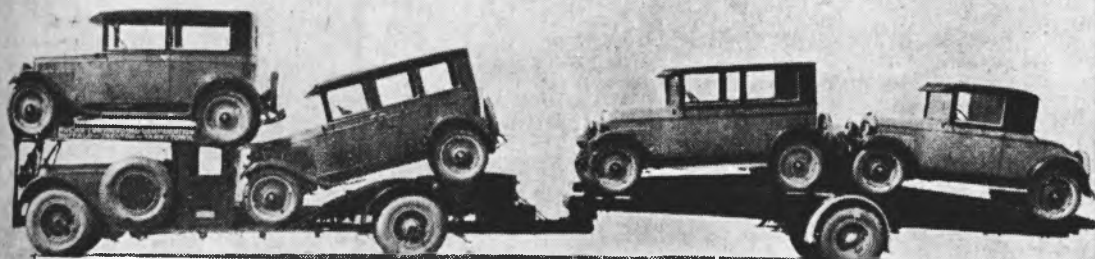

DICTATORII IN VACANȚĂ. Sus: D. Aristide Briand, ministrul de externe al Franței, pescuiește cu undița. Sus, la stânga: Dictatorul Rusiei sovietice, Stalin împreună cu familia, la țară. La stânga, jos: Dictatorul Italiei, ducele Mussolini, stând de vorbă cu grădinarul moșiei sale din Campagna.

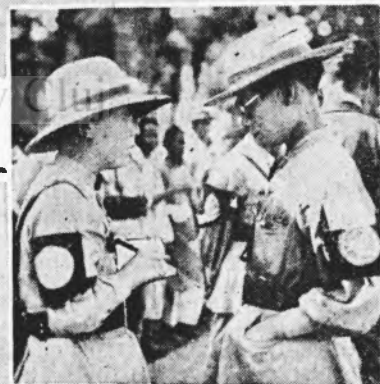

Domnul Nicolae Titulescu, ministrul nostru la Londra, își petrece concediul de vară la Lido, lângă Veneția, împreună cu Doamna. Îl vedem mai sus, în pyjamae, pe plajă.

OAMENI FAPTE SI IDEI

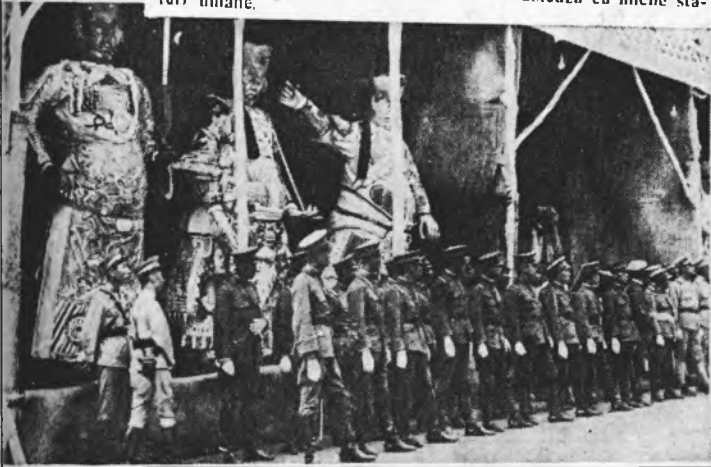

INGENIOZITATE AMERICANĂ. — Un autocamion, care transportă odată 4 mașini de lux noi, din fabrică la expoziție. Acelaș automobil, parcurge și orasul, cu fragila-i încărcătură, făcând prin aceasta cea mai bună reclamă.

IN CHINA, s'a înființat corpul femeilor „GATA LA MOARTE”, compus în majoritate din studente și femei moderne. Fotografia noastră, arată două oăterese ale acestui corp, comunicându-și ordine.

Ofițerii chinezi, asistând la înmormântarea fostului dictator CIANG-SO-LIN. În spatele lor, zcii morții, reproduși din carton în mărime extra-ordinară, care contrastează cu micile staturi umane.

SPARTIADELE SOVIETICE. — La Moscova, în stadionul roșu, a avut loc o mare Spartiadă, — contra-demonstrație la Olympiadă, — la care au participat peste 6.000 de sportivi de ambele sexe. Jocurile s'au desfășurat în fața unui public de circa 30.000 de spectatori. Vedem mai jos, câțiva reprezentanți ai Turkestanului, participanți la jocuri.

Săptămâna sportivă

BUCUREȘTII sportivi și-au ridicat larg cortina. Au oferit spectatorilor avizi de reprezentări extraordinare, două mat-uri echipe Titcha din Varna. Parodiând însă monumentală operă shakespeariană cu umbra lui Hamlet, oaspeții bulgari nu au transportat peste Dunăre decât o umilă umbră a redutabilei sale formații, umbră care nu merită nici măcar cinstea unei vămuiri din partea ciracilor vintiliști de frontieră. Sperăm că autoritățile vamale bulgare vor fi tot atât de îngăduitoare — sacru principiu al reciprocității din dreptul internațional — și vor considera neimpozabile cele opt (citiți o-p-t) puncte încasate cu stoicism de nefericita echipă vizitatoare.

Demn de relevat succesul echipei bucureștene Unirea Tricolor.

PE cocheta arenă bucureșteană din Boulevardul Elisabeta Juventus, înfruntând pe Olympia în partidă amicală recol-

tează o frumoasă victorie cu 3—1.

La Timișoara Chinezul adjudecă primul loc în „turneul celor patru” dispunând în finală de Banatul cu 4—1.

La Cluj „Jiul” din Petroșani continuă seria nenumăratelor sale succese învingând pe „Muncitori” cu 7—2 (1—2).

„Stăruința” înfrânge, în mod neașteptat pe C. A. O., la Oradea cu 5—0.

La Arad campionatul a intrat în acțiune: A. M. T. E. termină la egalitate cu C. A. A. (0—0).

În Austria, „Rapid” învinge pe „Hungaria” (Budapesta) cu 1—0.

PROECTATA întâlnire de atletism București-Brașov se amână. Lipsa de fonduri... (urmează „veșnica pomenire” a unor doleanțe bune de expus ca antichități).

DIN aceleași motive se amână și campionatele regionale de înot ale Munteniei.

IN lumea pugilistică se anunță reintrarea lui C. Nour, învingătorul lui D. Teică.

Echipele bulgară și română care au jucat în matchul de Duminică 2 Septembrie.

Ecouri sportive

AVIONUL nefericitului pilot Fronval, — ex-regele looping-urilor, — decedat în urma unui stupid accident — a fost vândut la licitație pentru suma de 91.5000 fr. (circa 600.000 lei). Suma este destinată a asigura existența copiilor lui Fronval.

FOOT-BALL-UL a fost radiat din programul viitoarelor jocuri olympice întrucât prezența lui la profesionism periclitează amatorismul.

ANDRÉ Routis, în continuă peregrinare după un match pentru campionatul mondial și-a atins ținta. Francezul va fi o pus la New-York lui Tony Canzoneri pentru titlul de campion al lumii de categoria până.

WIMBLEDON (Anglia) unde se desfășoară concursurile internaționale anuale de tennis numără numai 21 de terenuri. Cel principal, este împrejmuit cu tribune cu 15.000 locuri. Nr. 1 are suficiente locuri pentru 6000 de spectatori. Al doilea cuprinde numai 3000 de locuri.

LA București se anunță deschiderea oficială a sezonului de foot-ball pentru 7 Octombrie.

Boxul își reia activitatea mâine, Duminică 2 Septembrie.

REPREZENTANȚII noștri la Olimpiadă se spovedesc. Se pare că nu toți sunt de părere, că rufele murdare trebuiesc spălate în familie. Nu ne îndoiim că vinovații vor suferi sancțiunile.

O meserie ciudată

TIMPURILE noastre de după război au dus la alegerea, crearea și inventarea a fel și chipuri de meserii.

Cea mai ciudată, din multele ciudate meserii de azi, e poate aceea de ... căutător. Nu de aur, ci de obiecte pierdute. Un asemenea ... meseriaș, întrebând de un ziarist, cam ce găsește mai mult și dacă îi rentează profesiunea, a declarat:

— „Genți de domni, de doamne, șaluri de gât, blănuri, umbrele de ploaie și de soare. Mai puțin, porte-feunluri, de unele am dedus, că lumea are azi mult mai multă grijă de bani decât de toate celelalte obiecte, chiar dacă și pe acestea, trebuie să le cumpere apoi tot cu bani

Găsesc apoi câini, — un articol, care îmi aduce foarte mulți bani! — și pe cari îi duc înapoi stăpânilor lor.

Dacă meseria mea rentează? Hm! Nu mor de foame! Bogății nu voi lăsa însă după mine, asta e sigur. Hei! dacă aș putea de pildă, găsi următoarele obiecte de mare lux, pierdute atât de des, în zilele noastre, ca: cinstea, bunul renume, caracterele, convingerile... etc., atunci cred și eu că, cu banii căpătați de la proprietarii lor, aș deveni și eu un Cresus. Dar... de astea nu se găesc! De îndată ce se pierd... se evaporă.

Bărbatul, în cutia de pălării

ZILELE trecute s'a petrecut pe peronul unei gări din Paris o scenă foarte nostimă.

Dintr'un tren, care tocmai se oprișe în gară, s'a coborât o doamnă elegantă. Hamalul îi scoase bagajele: o valiză și o cutie mare de pălării.

Așezându-le pe peron, spre uluirea celor de față, capacul cutiei se deschise singur, și apărură din cutie, un bărbat.

Era soțul doamnei, un artist de varietate, care joacă numărul „omului fără oase”.

Venea dintr'un turneu, pe care îl făcuse în mai multe țări, și declară celor de față, că acest mod de călătorie, e cât se poate de comod.

Evident pentru el, care „nu are oase”!

Diligența reînviată!

SI anume în Anglia. O mare societate de transport, a inaugurat zilele trecute o linie de autobuzuri mari, în care noaptea sunt instalate paturi pliante. Ele fac drumul Londra—Liverpool, deocamdată numai noaptea. Primii pasageri au declarat, că au dormit admirabil.

Omnibusul are 12 locuri de dormit, așezate unele deasupra altora, după modelul celor din vagoanele cu paturi

Diligențelor li-s'au dat numele generic de „Albatros”.

Mireasa sfâșiată de tigr

TITLUL pare acela al unui film de aventuri extraordinare. Nu e însă decât acela, al unei întâmplări foarte adevărate, care s'a petrecut în India, zilele trecute.

În fața unui templu budhist, se proceda la cununia religioasă a doi tineri

Vremea era foarte frumoasă, iar ceremonialul cununiei extrem de lung.

Mireasa îmbrăcată toată în ghirlande lungi de flori, după tradiția hindusă, se afla ingenunchiată în fața preotului, când un tipăt de groază eși din pieptul asistenților.

Un tigr uriaș, fioros se asvârli asupra nefericitei fete, făcându-și apoi drum printre mulțimea îngrozită.

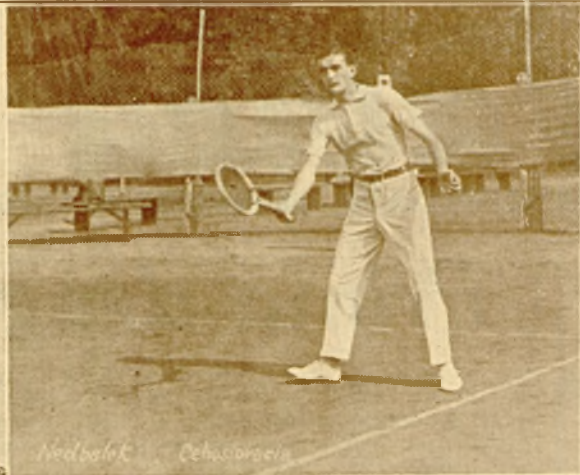
Totuși un nuntaș avu un moment de sânge rece și scoțând un revolver, trase în fiară, cu rizicul de a omori și pe mireasă.

Din fericire fu omorât numai tigrul. Grav rănită, dar nu mortal, fata a fost apoi transportată la spital.

Achmed Bey Zogu trece în revistă compania de onoare, la eșirea din parlament, unde a depus jurământul pe Constituție în ziua de 1 Sept. a. c., fiind proclamat rege al Albaniei.

Match de internațional de TENNIS

Neuböck, Cehoslovacia

Roman, București

Fülöp, Ared

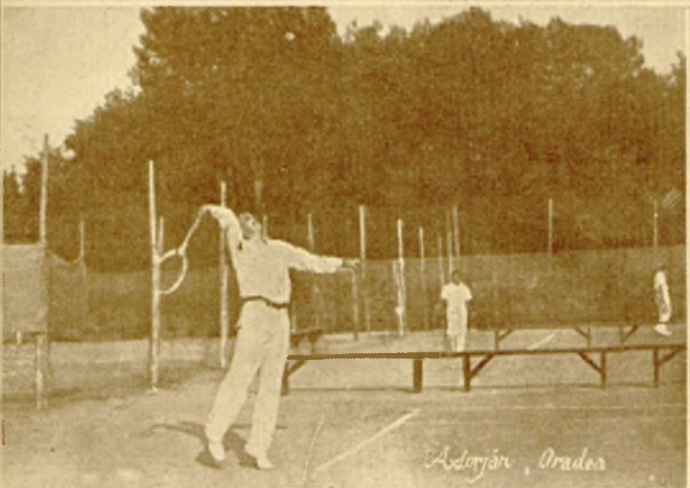
Zizovici, Oradea

BCU Cluj / Central University Library Cluj

In prima jumătate a lunii August a avut loc la Oradea pe terenul sportiv Rhedey un match internațional de tennis la care au participat reprezentanții sportului cehoslovac românesc și unguresc. ~
 Dl. căpitan H. K. harnicul nostru corespondent fotografic din Oradea a luat o serie de instantanee la acest match instantanee pe care le reproducem. ~

Bauogaster, S. Eudora Post

Aszóján, Oradea

Zofka, Cehoslovacia

Pagina de literatură

Sub conducerea d-lui N. BATZARIA

Prima dragoste a lui Voltaire

ANUL acesta se împlinesc, precum se știe, 150 de ani dela moartea lui *Voltaire*. Deci, un articol consacrat acestui scriitor, care a dat numele său secolului în care a trăit, este indicat și de actualitate.

Însă, oricât am căuta să fim succinți, re-

Voltaire tânăr

cunoaștem că nu e cu puțință să cuprindem într-o pagină, nu o analiză, dar nici o fugitivă enumerare a activității fără pereche a omului, în jurul căruia sentimentele de admirație, ca și sentimentele de ură se mențin și astăzi, tot așa de vii și de întregi. Istoria literară universală nu cunoaște, de altfel un caz de scriitor așa de complex, așa de multilateral și de mobil, cum e cazul cu Voltaire.

De aceea, restrângând cât mai mult cercul cercetărilor noastre, am socotit că ar prezenta pentru cititori interes unele date asupra primei dragoste a genialului scriitor.

Mai înainte de a intra în subiect, relevăm cu un sentiment de îndreptățită mândrie, e cea mai bună și mai complectă bibliografie a operelor lui Voltaire, este aceea făcută de un român, d. *George Bengescu*, care a consacrat acestei lucrări nu mai puțin de opt ani. E o bibliografie amănunțită în patru volume mari și o operă care formează autoritate în materie.

Spunem cu prilejul acesta că ne rezervăm ca într'unul din viitoarele noastre articole să vorbim despre contribuția Românilor — bine înțeles, și a Româncelor — la îmbogățirea literaturii franceze. De o cam dată, ne mărginim a vesti că este o contribuție cât se poate de prețioasă.

Dela Voltaire ne-a rămas, între altele, și o *correspondență* pe cât de voluminoasă, pe atâta de interesantă. Sunt vreo douăsprezece mii de scrisori, scrise cu o minunată claritate și într'un stil ușor și plin de grație.

În aceste scrisori vedem mai bine pe Voltaire ca om în viața de toate zilele și pătrundem în intimitatea „eului” său.

Tot de aci aflăm și despre prima sa aventură de dragoste. Suntem în anul 1713, deci într-o vreme când Voltaire era în vârstă de 18 ani. Cu trei ani mai înainte, debutase cu un cântec religios „*Odă asupra Sfintei Geneviève*”, pentru că nu mult după aceea să scrie versuri ștregărești, să înceapă tragedia *Edip*, în care găsim în germenii sentimentele sale anti-creștine și, în genere, anti-religioase și să frecventeze saloane, care nu excelau prin o prea mare severitate a moravurilor.

Ca să-l îndepărteze dela Paris, tatăl său îi obține un loc de atașat la Ambasada franceză dela *Haga*. Aci face, între altele, cunoștință cu o franceză, *M-me Dunoyer* și despre care *Faguet* ne spune că era „o protestantă refugiată, sau care își zicea refugiată, femeie de litere și femeie de intrigă, despărțită de bărbatul ei, într'un cuvânt, o aventurieră foarte bine caracterizată”.

Doamna aceasta avea o fiică în vârstă de 17 ani, *Olympe* sau *Pimpette* cum o numește Voltaire în scrisorile sale.

Pimpette aceasta era o domnișoară foarte desghetată și capabilă de acte de mare în-

Așa fiind, tinerii amorezați recuseră la calea scrisului, a schimbului de scrisori.

Scrisorile lui Voltaire către iubita sa au fost păstrate de însăși *M-me Dunoyer*.

Numai că această doamnă a practicat asupra lor o cenzură destul de minuțioasă.

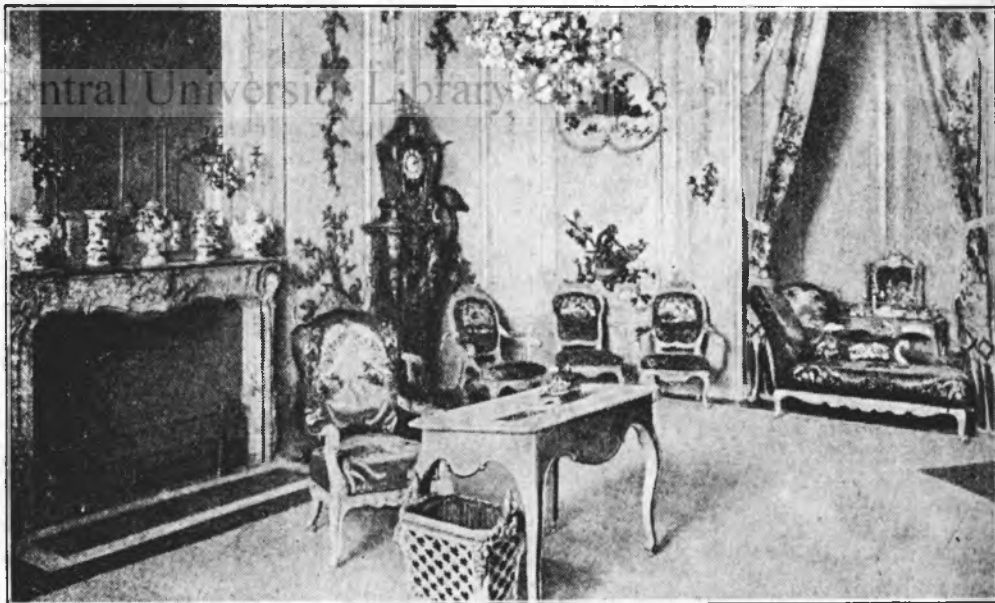
Anume, a șters fără cruțare toate pasajele în cari e vorba de dânsa, Reese, din cecece a fost cruțat de foarfecile ei, că Voltaire nu prea avea pentru dânsa cuvinte de laudă.

Este, credem, interesant să urmărim puțin desfășurarea acestui roman sau, mai bine zis, a acestei aventuri de dragoste.

Citind scrisorile trimise d-rei *Pimpette*, vedem pe sentimentalul Voltaire, pe Voltaire care, ca toți tinerii de aceeași vârstă, face jurăminte și își ia angajamente de o dragoste și credință, care să dureze o vecinicie, E vecinicie care, precum e cunoscut, deseori nu durează decât puține luni sau, în cazul cel mai bun, câțiva ani.

Voltaire însă era sincer când vorbea de vecinicie, precum sunt sinceri toți tinerii cari s'au găsit în situații asemănătoare.

Mai vedem însă în aceleași scrisori cum Voltaire, tot asigurând pe d-ra *Pimpette* că

Odaia de lucru a lui Voltaire la palatul „Sans-Souci” dela Berlin

drăzneală. Ea a fost prima dragoste a juneului *Francois Arouet*, acesta fiind, precum se știe, numele adevărat al lui Voltaire, care la data când au loc cele ce scriem aci, nu-și alesese încă pseudonimul cu care a trecut la posteritate.

Însă *M-me Dunoyer* veghia. Ea nu văzu cu ochi buni legătura fetei sale cu un tânăr, care nici nu era major și avea toate aparențele unui om ușuratic și schimbăcios.

Se plânse, prin urmare, Ambasadorului francez, care, grijiu de bunul prestigiu al Ambasadei, îi puse lui Voltaire în vedere să părăsească *Haga* și să se întoarcă la Paris.

Voltaire nu se supuse numai decât, ci sub diferite pretexte amână mereu plecarea. Rămase câțeva vreme la *Haga*, însă fără să aibă acum posibilitatea de a se întâlni, ori când ar fi dorit, cu adorata sa *Pimpette*.

pe pentru dânsa foc și pară, știe să fie omul practic, omul care se pricepe să înjghebeze bine o intrigă, prevăzând totul, luând meșteșugite dispozițiuni pentru buna reușită a celor puse la cale de dânsul.

Așa, de pildă, într'una din misivele sale de dragoste, îi scrie d-rei *Pimpette* să-i trimită la *Ambasadă*, de unde lui nu i se dedea voce să iasă, scrisorile printr'un cismar din vecini. Cu ocazia aceasta îi dă următoarele instrucțiuni: „Promite-i o recompensă și spune-i să ia cu dânsul o formă de ghiată, ca și cum vine ca să-mi repare încălțămîntea”.

Voltaire însă nu se putea mulțumi cu un simplu și inofensiv schimb de scrisori.

Doria, pentru câte zile mai avea de stat la *Haga*, să o vadă pe ștregărița aceea de *Pimpette* și să se întâlnească cu dânsa. În timpul zilei, lucrul nu era cu puțință.

În adevăr, în scrisorile sale, Voltaire ne

arată că este ținut în localul Ambasadei ca un fel de prizonier și pus sub severă supraveghere. Dar nopțile nu sunt făcute, între altele, și pentru întâlniri de perechi a căror inimă bate în unison?

Și Voltaire a știut să folosiască foarte bine întunecoasele nopți de toamnă din capitala Olandei. Așa, în câteva rânduri a eșit din odaia în care era ținut închis, sărind pe fereastră.

A mai făcut ceva — și încă ceva de seamă. A isbutit să aducă la dânsul pe d-ra Pimpette, fără să fie văzută sau descoperită.

Cum și în ce fel? Ne-o spune într'una din scrisorile sale. Prin omul său de încredere, i-a trimis d-rei Pimpette un costum bărbătesc, unul din costumele sale. D-ra Pimpette l-a îmbrăcat, a mai încins și o sabie și înfășurându-se într'o manta, s'a dus tocmai când se lăsase noaptea, direct la Voltaire, dându-se drept unul din prietenii lui.

Incercarea a fost repetată, însă pe urmă

a trebuit să se renunțe la ea, fiindcă aceste vizite nocturne ale unuia prieten, care răsărise ca din pământ, deveniseră suspecte.

* * *

Insfârșit, după câteva luni de târăgăni și amânări, Voltaire n'are încotro și trebuie să părăsiască Haga și să ia drumul spre Paris, ceea ce a avut loc în dimineața zilei de 18 Decembrie 1713.

Dela Paris, Voltaire scrie mereu. In aceste scrisori el se arată și mai îndrăgostit de d-ra Pimpette și în același timp desfășoară o intensă activitate pentru a-i înlesni și ei înapoierea la Paris, unde se găsea tatăl domnișoarei.

Dar scrisorile, ca și propunerile sale de întoarcere în Franța, nu mai sunt întâmpinate cu același entuziasm. Treptat, treptat, d-ra Pimpette se răcește. Își dă, pe semne seama că n'are ce câștiga de pe urma unei aventuri, care, dacă îi procurase momente de distracție și, poate, de puternice emoții, era în mod fatal osândită să nu rămână decât o simplă aventură.

Mai ales că Voltaire, deși se arată foarte înflăcărat în scrisorile sale, însă în nici una din ele nu face măcar aluzie la eventualitatea unei căsătorii. De altfel, ce perspective putea oferi el atunci când, așa de tânăr, nu era decât un student, care nu-și asigurase nici mijloacele de o existență cât de modestă?

Deaceea, d-ra Pimpette își mută gândul dela dânsul. Ce-i drept, mai târziu se întoarse și ea la Paris, însă nu ca să reînnode cu Voltaire firul dragostei începute la Haga, ci ca să se mărite cu un necunoscut, care avea însă asupra lui Voltaire avantajul unei bune situații materiale. Cu bărbatul acesta fosta d-ră Olympe Dunoyer a trăit și a murit în obscuritate.

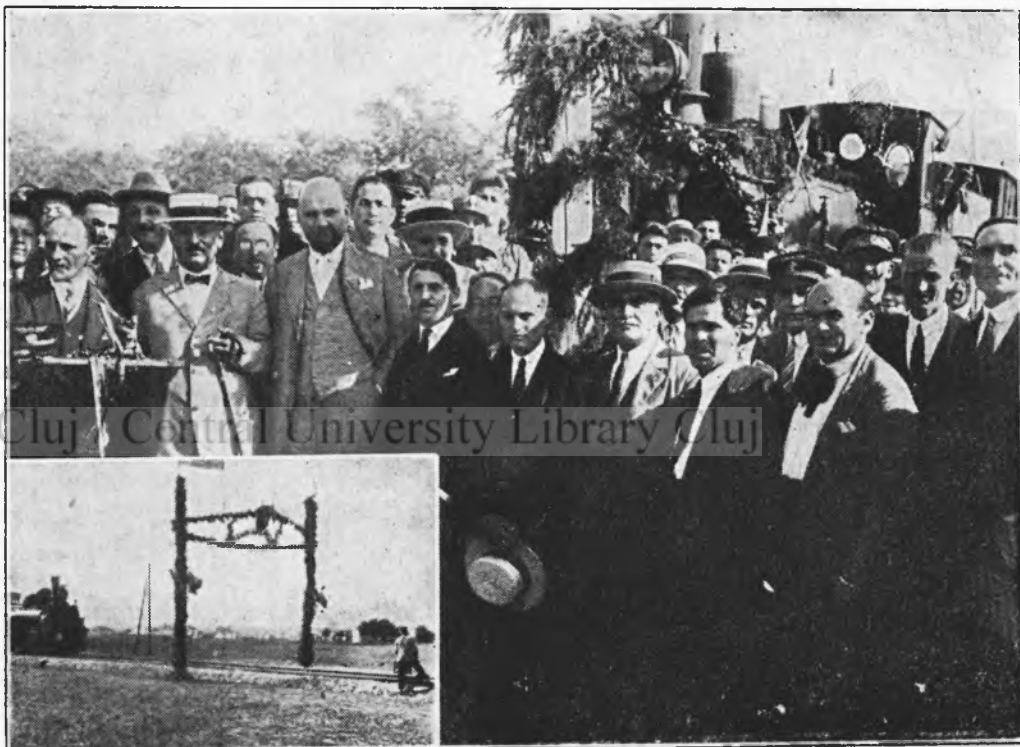
Aceasta a fost prima dragoste a lui Voltaire, iar ultima e aceea de mai mulți ani, cu o marchiză: *M-me du Châtelet*. Acestui episod din viața lui Voltaire va fi consacrat articolul nostru din numărul viitor.

Elvin

Săptămâna Constanței

D. ministru Lupu, împreună cu d-nii Sassu și prefectul jud. Constanța, Roșculeț, în fața monumentului din Tekirghiol, opera sculptorului Mățăuanu.

INAUGURAREA LINIEI FERATE CONSTANȚA-CARMEN SYLVA

D. ministru dr. Lupu, tăind panglica în fața locomotivei. Alături de d-sa d. Vasile P. Sassu și prefectul județului, d. Roșculeț. Jos: Intrarea în stație, la macaz.

MATCHUL DE FOOT-BALL BUCUREȘTI-CONSTANȚA: M. S. Regele însoțit de A. S. R. Principesa Mamă Elena și contraamiralul Gavrilescu, intrând pe terenul sportiv,

Ateneul „Scena” din Constanța, fotografiați în grup cu membrii ateneului bulgar din Varna „Rodnis Voutzi”.

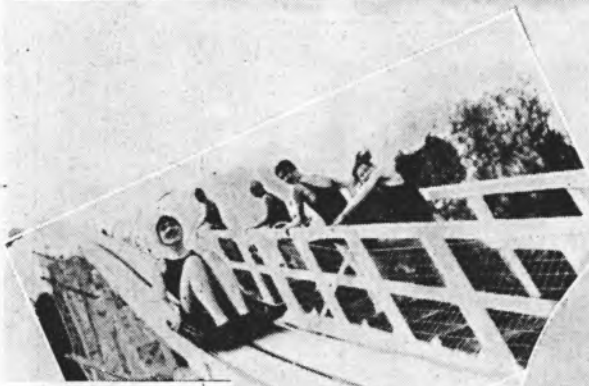
CURIOZITĂȚI

O CALUGARIȚA LA TRIBUNAL. Maria Concepcion Acevedo della Plata, maica-superioară a unei mănăstiri mexicane, este acuzată, ca autoare morală a asasinării generalului OBREGON, fost președinte ales al Mexicului. La stânga, o vedem la interogatoriul ce i se ia, la Tribunalul Federal din Mexico.

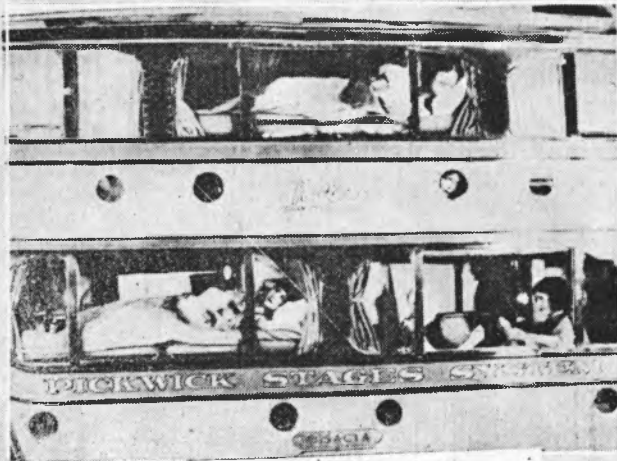
ATENȚIUNE VA ROG!! NU MISCATI!!

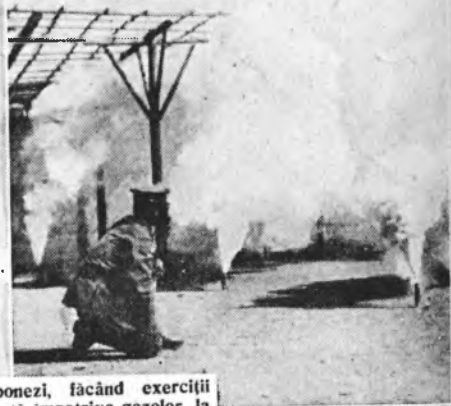
AMUZAMENT. PLĂCERE. EMOTII!!! La plaja Ouchy din Lausanne, sunt instalate cele mai variate aparate de amuzament. Expertă în materie miss BOLTON din Liverpool se avântă pe tobogan.

BOBBY, joacă tenis pentru campionatul mondial.

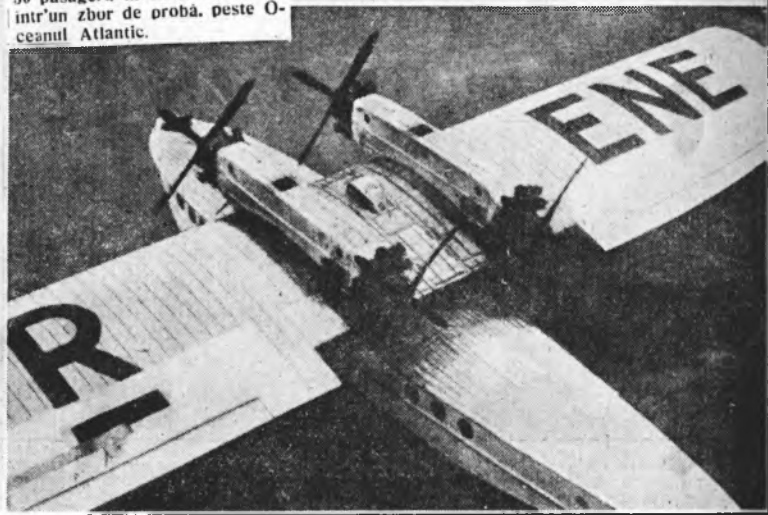

Două autobuze „Sleeping-Car” cari călătoresc și noaptea. Canapelele sunt transformate în paturi, pe cari pasagerii dorm foarte comod. Au fost introduse în Anglia și America, pentru excursiuni lungi.

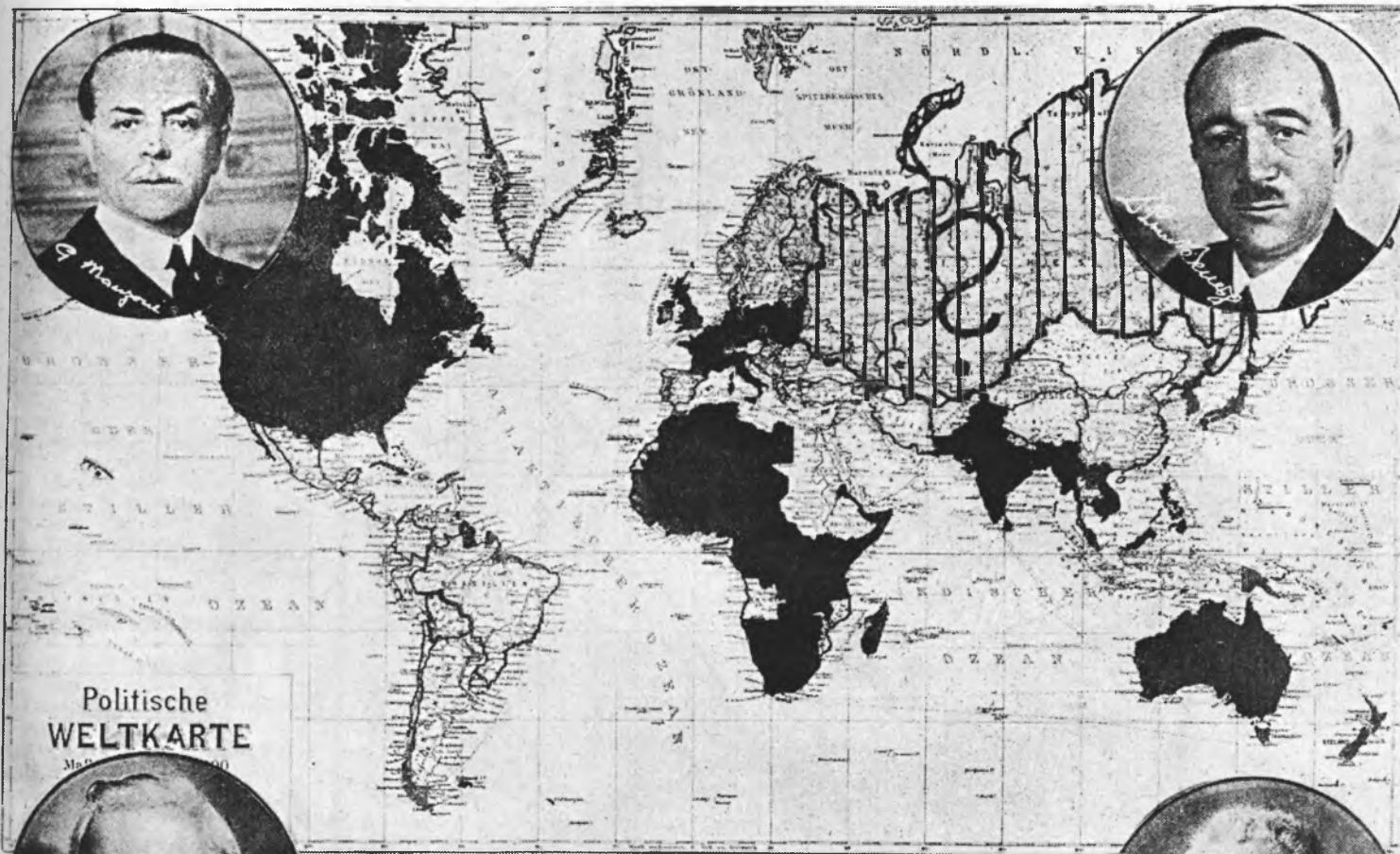

Soldați japonezi, făcând exerciții pentru rezistență împotriva gazelor, la recentele manevre, cari au avut loc la Osaka.

Noul hydro-avion DORNIER-SUPERVAL, cu 4 motoare a 1000 cai putere și cabine pentru 30 pasageri. În curând va porni într'un zbor de probă, peste Oceanul Atlantic.

Războiul s'a proscris!

In sfârșit! Cea mai importantă oră a secolului a trecut!

La 27 August a. c., la orele 4 p. m. s'a semnat la Paris, la Quai d'Orsay, (Ministerul de externe francez) în marele salon al ceasornicilor, pactul Kellogg, pentru proscrisirea războiului.

Ilustrația noastră reprezintă sus: harta mondială pe care statele cari au semnat pactul, sunt marcate cu negru. Jos: sala ceasornicilor, care a devenit istorică.

Pe margini, reprezentanții națiunilor cari au aderat cu semnăturile originale, pe cari le-au depus pe pact și anume:

Rândul de jos: pentru Franța: BRIAND (stânga), pentru America: KELLOGG (în

mijloc), pentru Germania: STRESEMANN (dreapta).

Sus: pentru Italia: CONTELE MANZONI (stânga), pentru Cehoslovacia: BENEŠ (dreapta).

La mijloc: pentru Anglia: LORD CUSHENDUN (stânga), pentru Belgia: HYMANS (dreapta), pentru Japonia: BARON USHIDA (stânga), pentru Polonia: ZALESKY (dreapta).

Oamenii sunt făcuți din carne

nuvelă de Jack London

Privi apoi la Jim.

„Intocmai” sună răspunsul.

Dânsul notă numărul pe o foaie de hârtie și scriind apoi o copie, o înmână tovarășului său reținând pe cea dintâi pentru sine.

„Numai așa ca să ținem minte”, spusese dânsul.

Jim merse și el la dulap unde goli zahărul dintr-o pungă mare. În această vază diamantele mari și mici, le înfășură într-o basma mare de gât și le puse apoi sub perna lui. Se așeză pe marginea patului și începu a-și scoate ghețele.

„Și crezi că merită o sută de mii? — întrebă Jim, oprindu-se din desfăcerea șiretului și privind în sus.

„Desigur — fu răspunsul — am cunoscut odată o dansatoare în Arizona, care purta niște perle mari. Spunea că dacă perlele ar fi fost adevărate ar fi valorat cinci zeci de mii de dolari și n'a rămas fi avut nevoie să danseze. Și nici nu avea o duzină”.

„Cine să mai lucreze acum? — întrebă Jim triumfător — cu sapa și fărâncăpăl? — spusese răsând — dacă aș fi muncit ca un câine viața întregă și aș fi păstrat toată leafa, tot n'aș fi putut face atâția bani, câți am câștigat noi în noaptea asta”.

„Munca nu e pentru cei de măsura ta. Oamenii de felul tău sunt buni la spălat vasele și desigur că n'ai fi putut să câștigi mai mult de douăzeci de dolari pe lună. Ți-ai zis însă: să lucreze cui îți place. Eu am fost cowboy, cu trei zeci de dolari pe lună, dar asta când eram tânăr și prost.

„Ei! Acum sunt mai bătrân și nu mă păzesc vitele”.

Dânsul se întinse în pat, pe o latură. Jim stinse lampa și se culcă pe latura cealaltă.

„Cum îți este mâna?” — întrebă Jim mios.

Asemenea solitudine era neobișnuită și Matt observând acest lucru, răspunse:

„Socot că nu e pericol de turbare. Ce te face să mă întreb?”

Jim simți un fior prin trup, pentru că își cunoștea vinovăția, și în inima lui blestema obiceiul celui alt de a pune întrebări neplăcute. El răspunse tare:

„Nimic, dar fiindcă ți-era frică la început. Ce ai să faci cu partea ta, Mat?”

„Am să-mi cumpăr vite în Arizona unde mă voi stabili. Și voi plăti pe alții să mă păzească. Sunt câțiva păcătoși pe care vreau să-i văd cum vin să-mi ceară de lucru. Și acum, culcă-te Jim. Va mai trece multă vreme, până să-mi iau moșia. Deocamdată mă voi mulțumi să dorm.

Jim însă rămase multă vreme treaz, tremurând de nervozitate. Se svârcoia fără astâmpăr și dacă ațipia pe câteva clipe, curând se deștepta speriat. Diamantele continuau să-i străluciască, în fața ochilor, sub pleoapele închise și lumina lor orbitoare îi producea durere.

Matt, în ciuda fizicului său greoiu, dormea totuși ușor, asemenea unui animal sălbatic la pândă și în somn; iar Jim observă, de câte ori se mișca, cum trupul celui alt se mișca sincron, atâta ca să-i arate că fusese impresionat și că stătea în cumpănă dacă să se deștepte sau nu. Din această pricină Jim nu putea ști, de cele mai multe ori, dacă celălalt era sau nu treaz. Într'un rând chiar, Matt îi spusese liniștit, dând deplină dovadă de stăpânire de sine: „Hai dormi odată Jim, nu te mai gândi la diamante; ele se găsesc la locul lor”. Și asta tocmai într-o vreme când Jim era mai convins ca oricând, că celălalt doarme.

Dimineața târziu, Matt se deșteptă la cea

dintâi mișcare a lui Jim, și după aceea rămase întins, ațipind și deșteptându-se, la fel cu tovarășul său, până la vremea prânzului, când amândoi se sculară și începură a se îmbrăca.

„Eu mă duc să aduc pâine și un ziar — zise Matt — „tu fierbe cafeaua.”

Privirea lui Jim se îndreptă atunci fără voie dela chipul tovarășului său, spre patul unde se găseau bijuteriile ascunse.

Matt urmărind privirea lui Jim tresări. Chipul său căpătă o înfățișare de ură. Tot sângele îi năvăli în ață și figura lui arsă de soare se făcu neagră.

„Ascultă Jim” — spusese dânsul — „dacă faci vre-o porcărie, să ști că te curăț. Te mănânc de viu, Jim. Te mănânc! Te mușc de beregată și te înghit ca pe o bucată de carne. Ai înțeles Jim?”

Jim vedea în cel care sătea în fața lui, moartea. Omul acesta cu o noapte înainte omorise și crima nu-l împiedecase să doarmă liniștit. Tremurând din tot trupul, dânsul băigui: „Am hotărât doar să fim drepti Matt.”

Matt plecă trântind ușa după dânsul. Jim privi cu o expresie de ură la ușa închisă.

„Vezi” — exclamă Matt — „și-a furat tovarășul, și l'a furat ca un hoț de rând.”

„Bijuterii de o jumătate milion dispărute” citi Jim cu glas tare.

Dânsul lăsă ziarul și privi la Matt.

„Tocmai ce ți-am spus eu” — zise acesta — „ce știm noi despre bijuterii? O jumătate milion! și eu nu îndrăzneam să mă gândesc la mai mult de o sută de mii. Citește mai departe!”

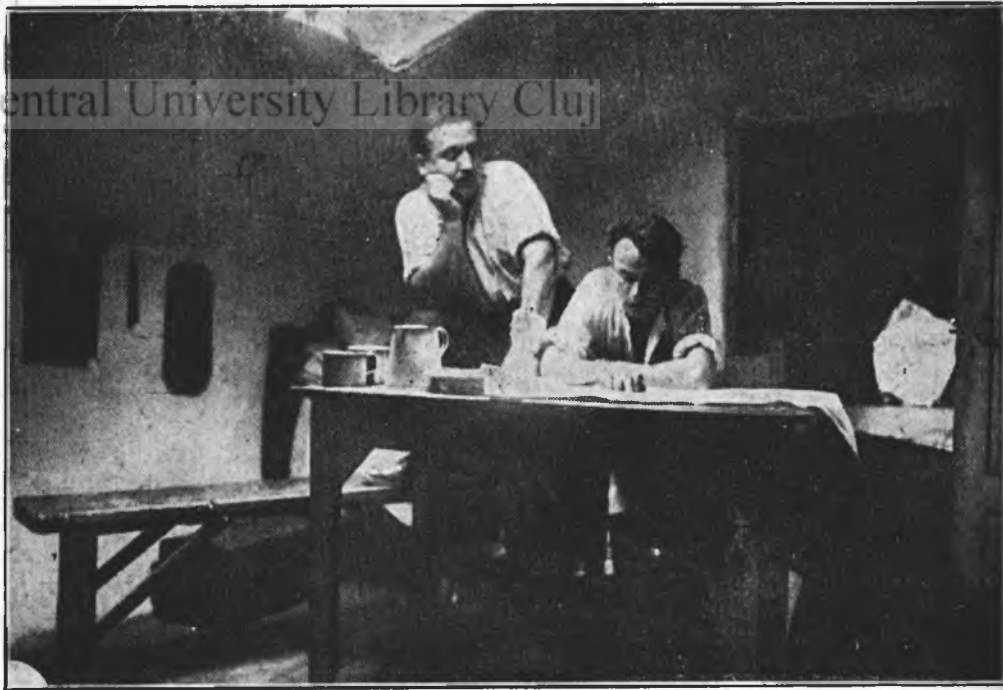
Ei citiră încet, cu capetele alăturate, în vreme ce cafeaua se răcea. Din timp în timp unul sau celălalt se însuflețea și exclama în legătură cu cele citite.

„Aș fi vrut să văd mutra lui Metzner azi dimineață, când a deschis casa de bani”, spusese Jim.

„Dânsul a cerut imediat să fie cercetată casa lui Bujanoff” — explică Matt — „citește mai departe.”

„Gata de imbarcare pentru Brazilia cu vaporul de aseară la orele zece. Vaporul Sajoda, întârziat prin sosirea unor noi mărfuri...”

„Acesta e motivul că l'am găsit în pat — intrerupse Matt. — Nimic alta decât no-

Se îndreptă apoi cu grabă spre pat și pipăi cu mâna basmau sub pernă. Se convinse că diamantele se găseau tot acolo și că nu le luase Matt. Strânse cu mâna pietrele în basma. Se uită apoi cu o expresie de învinuire la mașina de spirt. Luă ibricul de pe masă, îl umplu cu apă dela cișmea și-l puse să fiarbă.

Când Matt se întoarse, găsi cafeaua gata, turnată în cești. Dânsul puse pâinea și o bucată de unt pe masă și desfăcând un ziar îl întinse lui Jim, după ce sorbi mai întâi de câteva ori din ceașca lui.

„Socoteala noastră era departe de adevăr” — spusese dânsul — „îți spuneam că n'aveam de unde ști cât e de grasă prada. Ia te uită!”

Dânsul arătă titlul mare de pe pagina întâia:

„Nemesis răzbunătoarea, pe urmele lui Bujanoff”

„Ucis în somn după ce și-a prădat tovarășul.”

rocul, ca și când am fi ales lozul cel mare la loterie.”

„Sajoda” a plecat azi dimineață la șase...”

„Dar Bujanoff a rămas pe jos — completă Matt. — Am văzut că deșteptătorul era așezat la ora cinci. Ar fi avut vreme destulă... numai că am venit eu de i-am oprit vremea în loc. Urmează.”

„Adolph Metzner deseserată de dispariția faimosului colier de perle Haythorne, perle superb asortate, evaluate de experți la șazeci de mii de dolari...”

Jim se intrerupse spre a profera o injură solemnă și grosolană, sfârșind prin a spune: „Cum, afurisitele astea de ouă de stivă să merite atâția bani?! Bucuros își lînse buzele și adăogă: „De bună seamă că erau rarități.”

(Continuare în numărul viitor).

(Începutul acestei nuvele, se găsește în numerele 31 și 32 ale revistei noastre).

Inmormântarea lui Mihail Cantacuzino

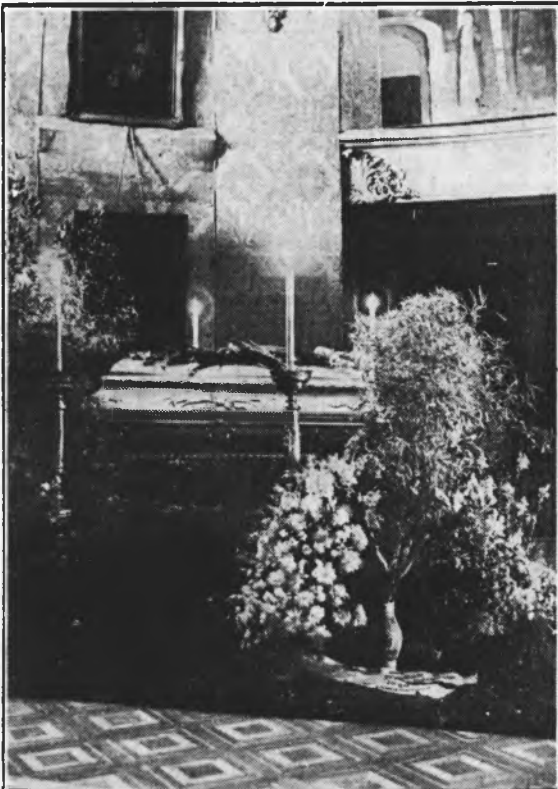
În urma unui accident
morocit, a încetat din via-
ță săptămâna trecută, **Mihail
Cantacuzino**, vlăstar al celei
vechi familii boereste
din țară.

Disparatul, a fost un pu-
nic pion al politicii ro-
mâne, pe care a îmbrăți-
șat-o din tinerețe, dând cele
mai înalte dovezi de apti-
tudinile sale, grație culturai
sale și a unui remarcabil
talent oratoric.

A fost unul din inițiatorii
creșterii partidului națio-
nal-țărănesc și a luptat
cu tot sufletul, pentru cau-
za democrației.

A fost înhumat în cavoul
familiei dela cimitirul Bellu
la înmormântarea sa, au
participat toate personali-
tățile marcante ale Capita-
lului precum și reprezentan-
ții palatului și ai guvernului.

Fie-i țărâna ușoară.

A murit Gheorghe Stoinescu

*În penura de oameni de care su-
feră țara, moartea lui Gheorghe
Stoinescu — un om adevărat, un om
dintr'o bucată — e o pierdere dure-
roasă. Temelia organizației întregu-
lui nostru învățământ s'a sguduit,
răci acest bărbat neobosit și integru
avea în grija lui conducerea instruc-
ției poporului din Ardeal.*

*Deși sever a fost iubit pentru că n'a
părtinit pe nimeni niciodată și pen-
trucă dreptatea și interesul general
ii erau singure călăuze, în activitatea
sa.*

*A murit înainte de vreme, lucrând
la biroul său din ministerul Instruc-
ției. A murit pe neașteptate, în pli-
nătatea forțelor sale, în vârstă de abia
de 59 ani, pentru că niciodată nu s'a
îngrijit pe sine, pentru că toată viața
a muncit fără o oră de răgaz și sân-
gele îi scurgea prea tumultos în vine,
în dorința de-a face cât mai mult.*

*Fie-i țărâna ușoară și viața lui să
fie pildă tuturor.*

Rubrica Cinematografică

SUB CONDUCEREA D-LUI VALENTIN PODEANU

Acei cari nu mai sunt...

Doi ani dela moartea lui Rudolf Valentino

Ce repede trece timpul!.. Și câte surprize ne rezervă!..

Cine și-ar fi putut închipui că tânărul chipos, plin de vlagă, frumos ca un Adonis și elegant ca prințul din Torrendas, care până mai ieri, ne fermecase cu jocul lui original și impresionant, devenit idol al femeilor de pretutindeni, să dispară într'un mod atât de brusc și de bizar, de pe firmamentul ecranului universal?...

Natura pare a fi prea crudă câteodată...

Valentino n'avea nici treizeci și doi de ani, în momentul când „Polyclinic Hospital” din New-York, anunța încetarea lui din viață, în urma unei peritonite complicate cu pleurezie.

Era în ziua de 24 August 1926. Vestea s'a răspândit fulgerător pe tot globul producând consternare generală în cercurile admiratorilor lui. Și cine nu-l admira pe Valentino? Cine nu s'a simțit emoțional, vrăjit de chipul bronzat al actorului cu sânge latin, interpret ideal al primului amoroș?... Care femeie n'a fost subjugată de privirea lui melancolică, sentimentală, cu străfulgerări stranii și pătrunzătoare?...

Era atât de natural, Rudi, atât de mișcător, în scenele lui de iubire, atât de sincer!..

Câteva zile de suferință atroce, cu încercări supraomenești de a se salva, câteva clipe, un trăznel neașteptat și Rudi, frumosul Rudi, tipul ideal al epocii noastre, s'a stins...

Și au trecut de atunci doi ani. Două luni, sau poate două zile numai, pentru admiratoarele devotate care se mai hrănesc cu imaginea idolului adorat...

Inițiative laudabile, pornite din inimi caritabile și recunoscătoare, au organizat ceremonii de aniversare în toate centrele cinematografice din lume.

Suntem părtași cu sufletul...

Preamărit fie geniul perseverenței, talentului și energiei!... **JEAN VULPESCU**

Cum am devenit artist de cinema

de ADOLF MENJOU

ȘI ÎNDCĂ m'am născut noaptea, la ora 12, nu se poate spune că la Pittsburg aș fi văzut lumina zilei. Mă declar deosebit în imposibilitate de-a afirma dacă lumina a fost electrică sau de gaz aerian. Detalii, prin urmare, nu pot servi. Și în schimb însă că studiile mi le-am făcut la Culver Military Academy, în Indiana și la Cornell College.

De fapt trebuia să mă fac inginer. Poftă mare însă n'aveam. N'am fost băiat model și nici copil rău. Făceam tot ce mi se cerea. Fără entuziasm, dar nici nemulțumit.

Apoi se ivi prima dificultate. Trebuia să fac practică, ca voluntar, într'o fabrică. Stimez orice fel de muncă, dar aceasta nu mi se potrivea.

Să stai într'un halat, n'în de nete de grăsimi la strung, să ții sub presiune cazane, să aduni pilitură de fier, să cureți mașini... Am început să am cea mai mare considerație pentru dificultățile pe care le creează munca. De altfel, n'am învățat acolo nimic.

Singurul lucru care-mi făcea plăcere, era societatea funcționarilor. Funcționarii de birou și lucrătorii se uniseră într'o asociație, care organiza reprezentații teatrale. E firesc că n'am stat deoparte, și astfel, m'am pomenit pentru prima oară pe scenă. Mi-a făcut plăcere. Și când am întors fabricii spatele, ferm decis să nu mă fac inginer, mi-am adus aminte de aceste reprezentații teatrale și mi-am încercat norocul.

Era însă mai ușor de propus, decât de realizat. Domnii directori cari mă primeau, erau toți foarte amabili, până ce le propuneam ceea ce mă interesa.

Din clipa aceea, deveniau extrem de rezervați. Dacă e vorba să fii sincer, apoi trebuie să mărturisesc că de cele mai multe ori nici nu reușeam să pătrund măcar până la domnul director. Mulți nici n'au trebuit așa dar, să fie amabili cu mine.

Dacă teatrul nu mă voia, nu mă mai interesa nici pe mine teatrul. Am aruncat

deci piesele, pe cari le scrisesem și în care mi rezervasem principalele roluri, și m'am decis să fac cinematograf.. Aceasta era mult mai ușor. Am primit un angajament. Dar nu cum sperasem, ca actor, și nici ca figurant, ci mi s'a oferit un post de chelner la cantina unui studio.

Aveam dificultatea de a alege. Mi-am spus că deia cantină până la studio tot e mai aproape decât de pe stradă până la studio. Mă săturasem de altfel cu lipsa de lucru, și am primit.

Adolphe Menjou într'o scenă din ultimul său film: „A Night of Mystery”.

Dar n'avea să ție mult. Se căutau garanții. Regisorul își smulgea părul din cap, căci avea absolută nevoie de un tânăr care să fie stăpânul definitiv al unui frac.

Nu se găsea nimeni. M'am oferit eu. Regisorul nu era entuziasmat de fel. Se îndoia de aptitudinile mele pentru film. Dar până în cele din urmă n'avu încotro. Norocul meu a fost fracul pe care-l aveam. Și dacă datorz vreunei împrejurări că am intrat în breasla cinematografică, apoi mai e de vină.

Poșta Cinefililor

Aurica-Franz Fuetterer jr. — Cecilia Lahovary. — Gaumont Film, B-dul Elisabeta, 28; Metro-Goldwyn-film, B-dul Domnitei, 3; Oer-film, B-dul Elisabeta, 9; Lux-film, 16, str. Sărindar; Fanamet, str. Lipscani, 11; Soremarm-film, Pas. Macca, Cal. Victoriei și Soremarm-film str. Bateriilor, 22. Casele de filme sunt aranjate în ordinea importanței lor. Ultima e producătoare de filme românești.

Dolores. — Sărb.

Jenny-Violette. — Legile fotogeniei sunt atât de nestabile, încât nu se poate forma nici o regulă. Fotografia e o simplă îndrumare, fără putere definitivă. Puteți să-mi trimiteți una și vă voi răspunde.

Blom. — Iată distribuția „Jidovului Rătăcitor”: Gabriel Gabrio (Dagobert), Maurice Schutz (D'Aigrigue), André Marnay (Jidovul rătăcitor), Silvio de Pedrelli (Prințul Djalm), Fournet Gouffart (Rodin), Jean Daval-de (Abatele Gabriel), Fernand Mailly (Morok), Claude Maelle (Baroana de St Dizier), Jeanne Helbling (Adrienne de Cardoville), Luzanne Delmas (La Mayeux). Spațiul nu mi permite să vă povestesc scene din film, dar dacă doriți să-l vizionați, cereți unui cinematograf din orașul dv. să-l programeze. E film de succes.

TAMARA. — Ronald Colman: c/o United

Artists Studios, Hollywood, Calif. U. S. A. Alfons Friland: Berlin — Schamargendorf, Ruhrlaestrasse, 15; Rod la Roque: c/o The Standard Casting Directory, 616 Taft Building, Hollywood, Calif., U. S. A.; John Gilbert: c/o The Standard Casting Directory, 616 Taft Building, Hollywood, Calif., U. S. A.; Greta Garbo: c/o The Standard Casting Directory, 616 Taft Building, Hollywood, Calif., U. S. A.; Vivian Gibson: Berlin, Babelsbergerstrasse 18; Lya de Putty: c/o The Standard Casting Directory, 616 Taft Building, Hollywood, Calif., U. S. A.

CARO. — Jacques Catelain: Paris (VIIe) 63, Boul. des Invalides; André Roanne: Saint-Cloud (Seine-et-Oise) 15, rue Royale.

HAMMY V. — Jack Trevor: Berlin C. S. A. Sophienstrasse 15 b., Dr. Conner; Lars Hanson: c/o The Standard Casting Directory, 616 Taft Building, Hollywood, Calif., U. S. A.

NUVELISTĂ. — Întrebările d-tale sunt atât de copilărești, încât mi-e imposibil de-a-ți răspunde. Ceea ce vrei să faci d-ta e timp pierdut, bani asvârlți, iar rezultatul va fi negativ.

CLEOPATRA VASILIU și TITY ANDRESCU. — Cred că prin articolul „Cum devii artistă de cinema”, publicat acum două numere am răspuns odată pentru totdauna zecilor de întrebări ce mi se pun: Ce să fac ca să deviu artistă de cinema.

O farsă a lui Lon Chaney

MARELE artist american, — supra-numit „omul cu 1000 de fețe”, — avea nevoie de un exterior romantic, din misteriosul Far West, pentru un film al său.

Pentru acest scop plecă la drum cu un automobil, însoțit doar de un operator al său, care avea și rolul de șofer. După ce turnară scena, la poalele unui deal, din avant-garda munților stâncosi, porniră înapoi.

Pe la mijlocul drumului însă, se rupe diferențialul la mașină, cei doi pasageri necunoscători unor cactuși tepoși și ca rezultat final, se văd condamnați să rămână în câmp, fără posibilitatea de-a călători mai departe.

În jurul lor, cât puteau cuprinde cu ochii, nici urmă de vietate sau de așezăminte o-

meneste. Lon Chaney, se decise repede. Apucă într-o mână geamantanul de costume, în cealaltă valiza de farduri și peruci, o ploscă mare cu apă pe umăr și porni la drum singur, dând ordin șoferului, ca dacă va putea repara mașina, să-l ajungă din urmă.

După ce merse vre-o 8 ore, ajunse în cele din urmă în Brest-Point, un mic cătun al cărui locuitori, îl primiră cât se poate de prost, deoarece vedeau în orice străin, un aventurier venit să-i prade.

Măncă la un han prost, — singurul — și după ce-și potoli cerințele stomacului se dădu în vorbă cu hangiul.

— Ascultă, mister! Am nevoie de o mașină, trăsură sau de un cal ca să ajung la prima stație de cale ferată.

— La noi, nu găsiți așa ceva. Oamenii noștri, abia au pentru ei vitele cari le trebuiesc. Dar peste o oră pleacă diligența la Blak-Lake, la 20 de km. de aci. Acolo opresc toate trenurile și veți putea pleca.

— Allright!

După o oră o diligență după timpul lui Washington sau Lincoln, opri în fața hanului. Pe capră cocoțat tocmai sus, un vizitiu de vre-o 50 de ani

— Cât costă cursa până la Blak-Lake?

— 10 dollari de persoană. Dar nu plec până nu e diligența completă cu 10 persoane.

— Eu, îți dau 200 dollari, să mă duci singur.

Vizitiul îi măsură de sus până jos, cu o privire bănuitoare.

— No, mister! Nu se poate. Dacă n'am 10 pasageri, nu plec.

— Bine!

Și Lon Chaney, plăti taxa, urcându-se în diligență prin ușa laterală.

Rezultatul anchetei „Pe care-l preferați“?

A STAZI publicăm rezultatul definitiv al anchetei noastre „Pe care-l preferați”? Din cauza lipsei de spațiu suntem nevoiți să renunțăm cu mare părere de rău la publicarea celor mai bune răspunsuri. Înainte de a termina aceste rânduri, ținem să aducem mulțumirea noastră celor 11.458 de cititoare, care s'au grăbit să răspundă interesantei noastre anchete.

Iată și rezultatul:

Ramon Novarro	4109 v.
Harry Liedke	2901 „
Willy Fritsch	2790 „
Ronald Colman	1012 „
Adolphe Menjou	531 „
Livio Pavanelli	108 „
Hans Albers	7 „

In total . . . 11458 v.

Artiștii cari nu sunt menționați mai sus n'au obținut nici un vot.

La 10 minute, apărură un cocoșat, plăti taxa și se urcă și el. Apoi, la același interval, un ramolit bătrân. Și pe rând, sosiră un invalid de picioare, un ciung, un chior, un nebun, un poet cu plete, un individ cu fața distrusă de vitriol și un marinar beat. Toți plătiră taxa, se urcară în diligență și vizitiul porni caii.

Care nu-i fu mirarea, când la stația Blak-Lake, singur primul pasager coborî din diligență?! Toate personagiile, cari călătoriseră cu el, erau măști ale marelui actor, care după ce se grima, eșia prin ușa II-a și revenia prin față.

În tot cazul însă, vizitiul a anunțat pe șerif că în diligența lui, s'au comis 9 crime. Dar nu-și poate explica unde au dispărut cadavrele.

LIVIU MIRON

Harry Langdon noul și interesantul comic american alături de calul său favorit într-o delicioasă scenă din filmul „Heart Trouble” al firmei First National.

Karl Dane marele artist danez, care joacă de scurt timp pentru casa americană Metro-Goldwyn-Mayer e un perfect inotător. Ilustrația noastră îl înfățișază eșind vesel din valurile mării.

Restaurant în pușcărie

America, țara tuturor ciudațeniilor și a extravaganțelor, ne-a dat săptămânile trecute, o nouă probă de originalitate, în cece privește spiritul inventiv în procurarea de senzații noi, pentru bogătașii suferinzi de spleen.

Directorul în bis:rei „Sing-Sing” din New-York, a instalat pe marele culoar al celulelor, un restaurant de clasa I, care formează astăzi, atracția cea mai puternică, pentru miliardarii de peste ocean.

Celulele, au fost transformate în cabine de restaurant „sui-generis”, cu mese rudimentare din lemn și bănci, în loc de scaune. Bucătăria, este făcută de criminali, cari în viața civilă, au fost bucătari de meserie. Serviciul, se face de toată floarea pungășilor, exorcilor și bandiților, transformați, pentru circumstanță, în chelneri, cari servesc în originalul costum al pușcăriașilor. Beneficiul material se întrebuințează la susținerea unui sanatoriu de tuberculoși.

Restaurantul se bucură de o afuență e-

normă și deoarece s'a întâmplat de câte-va ori, ca onorațiilor clienți să le dispară cea sornicele sau portmoneurile, direcțiunea a luat dispoziția ca vizitatorii să-și lase obiectele de valoare la „cassă” adică la biroul închisoarei.

Serviciul, se face sub paza gardienilor înarmați cu carabine scurte, cecece curmă dorința unor eventuale tentative de evadare.

Totuș, acum două săptămâni, un exroc internațional, Ted Bradford, arestat pentru un cumul de pungășii, a desbrăcat în câteva momente pe un tânăr dandy, care mânca singur, i-a luat hainele și în 10 minute, a dispărut fără urmă.

În această materie, ne apropiem foarte mult de America, dar tocmai în sens invers. La noi, pușcăriașii își iau concediile în oraș și trag niște chefurile de li se duce pomina. Au trebuit luni de zile, până ce autoritățile să se sesizeze de aceste „lip-suri la apel”.

L. Mir.

Doamnă,

faceți această experiență :

Spălați cu îngrijire fața Dv. cu un tampon de vată imbibat cu „LAIT INNOXA” și veți rămânea surprinsă de impuritățile ce se vor depune pe această bucată de vată.

Acest tratament, **foarte simplu și economic**, dacă este urmat în mod fidel dimineața și seara, vă va permite să constatați următoarele:

1. — Că laptele „INNOXA” repauzează epiderma în mod admirabil,
2. — Că el curăță epiderma până în adâncul porilor mult mai bine decât săpunul și fără a pricinui vreo iritațiune a epidermei.
3. — Că el permite pielii să respire în toată libertatea și
4. — În sfârșit mulțumită unor anumite elemente ce se găsesc în acest lapte, el hrănește în mod rațional epiderma, o face netedă, uniformă, perfect sănătoasă și o supune realmente unui regim lactat.

LAIT INNOXA

— nu este un fard —

fabricat de „Laboratoires Innox”, Paris

NOTA. — „LAIT INNOXA” se găsește la farmacia, droguerie și parfumerii. El se găsește în comerț în trei mărimi; flaconul mic costă lei 120. Flaconul mijlociu costă lei 180. Flaconul mare lei 380. Unde nu se găsește trimiteți costul respectiv la PARFUMERIA ELITEI București, Cal. Victoriei No. 39.

Garçonele chineze

În China s'a decretat, printr'un ucaz, rețazarea tuturor coșitelor. Toate chinezoițele vor apare de acum încolo, — cu sau fără voia lor, — cu căpșoarele lunse a la garçonne, pe când bărbații vor arbora mai de parte cozile împunglicate — cel puțin n'am auzit de nici un decret, care să interzică celățenilor imperiului ceresc această coafură tradițională și puțin cam ridicolă, în ochii noștri de Europeni.

Așa dar: progres cu sila, dacă ceașă rasă a femeie constituie în adevăr o dovadă de progres și civilizație.

Oricum nu vi se pare un lucru curios, ca statul să se amestece în libertatea individului, să-i ordone azi, să-și rețeze părul, mâine, poartă cozi a la Gretchen, să-l oprească de a se îmbrăca cu kimonouri pentru ca, o zi în urmă, să-l siliască a se înveșmânta cu haina strămoșească?

Sunt femei pentru care sacrificarea părului lung înseamnă în adevăr o jertfă, iar altele care găsesc în ceașă rasă ceva profund imoral. Cum poți sili o femeie, să-și schimbe portul — care nu aduce nici o jignire bunei cuviințe și moralei publice — așa pentru o simplă toană a unui conducător de stat??

Și cum vor reacționa feministele chineze — există, și încă în mare număr! — la acest atentat la libertatea lor?

Concomitent cu decretul chinezesc aprul în ziare, cetim în gazetele străine, că la Viena s'a sinucis o tânără fată, deoarece, cedând stăruințelor prietenelor sale și convingându-se ea însăși, în cele din urmă, că e mai bine să fie în rândul tuturor s'a dus la coafor, să se tunză. Dar când acesta i-a rețezat părul a fost apucată de un regret atât de violent pentru podoaba sacrificată, în cât ajunsă acasă, și-a pus capul zilelor.

Evident fata era o fire slabă, neholdărită și probabil și nițel neurastenică. Pentru că în definitiv, tăindu-și părul nu înseamnă, că vei trebui să umbli cu coafura bătească o viață întreagă. Părul crește la loc: e chestie de răbdare și timp. Dar pentru moment viața fără coșite i se pare insuportabilă tinerii fele și a avut tristul curaj, de a o lepăda, — mai lesne chiar decât cozile mult regretate.

Ce o să se mai întâmple în China, țară mai înapoiată din punctul de vedere al coafurii la modă unde femeile sunt silită să se despartă de podoaba capului, nu pentru că cedează unei porunci a modei ci pentru că așa ordonă guvernul?! Să sperăm că chinezoițele vor fi mai cuminti și că se vor supune zăbind acestui ordin „tras de păr”, găsind o mângădere în faptul că noul aranjament al părului le prinde foarte bine.

Nu știu însă, cum vor primi bărbații acest ucaz, care-i supune la un bir nou — al coafurii — și care dă nevestelor și fiicelor lor prilejul de a ieși mai des, — „Trebuie să mă duc la coafor” — va fi un răspuns stereotip, la încruntata întrebare a soțului, deprins cu viața casnică a femeii: Unde te duci?

În orice caz ni se pare surprinzător, ca într'o țară unde se schilodesc în voe piciorușele fetițelor pentru anumite scopuri „estetic”, unde bietele copile neștiutoare sunt supuse la nște cazne groaznice spre a se putea fâli mai târziu cu extremitățile lor inferioare mutilate, tundera părului să fie proclamată lege.

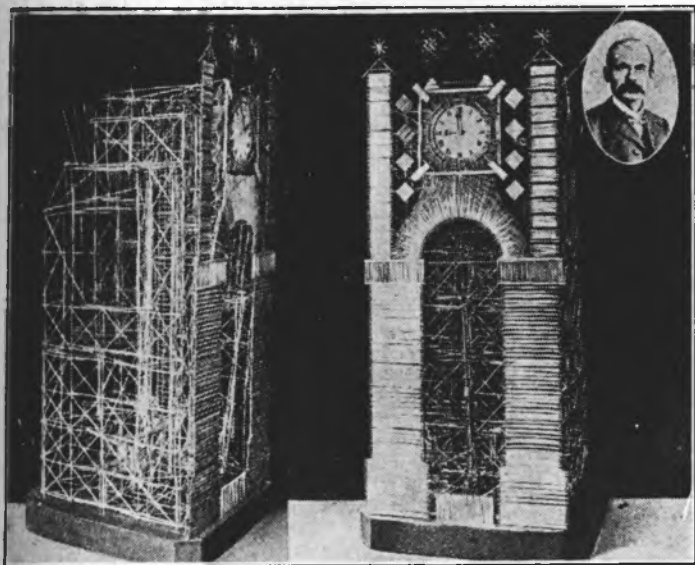
Zidurile chinezești ale absurdității de moravuri și ale prejudecăților se menin în ciuda secolelor, care trec fără să urniască măcar o pietricică din această îngrădire atât de solidă.

E. MARGHITA

Poșta redacției

A. Korn. — Vă rugăm a trece pe la redacție spre a stabili condițiunile de colaborare.

Ceasornicul de... paie a pierit

Cismarul Wegner din Strassburg (Uckermark) a reușit în 1907 să devină om celebru în întreaga lume, când a isprăvit, după o muncă de 15 ani, să construiască un mare ceasornic de... paie. Acest obiect, atât de inutil în principiu, fusese totuși executat cu o precizie uimitoare. Nici o bucată cât de mică de metal sau de lemn n'a intrat în compoziția lui — numai paie curate, peste tot!... Ceasornicul acesta a avut înălțimea de doi metri. Mersul lui era exact, ireproșabil. Dela 1907 până în zilele noastre a fost reparat de însuși Wegner numai de trei ori. Ceasornicul de paie a „vizitat” foarte multe expoziții atrăgând pretenționi atențiunea publicului.

Acum câteva zile, ceasornicul lui Wegner fiind transportat la expoziția din Frankfurt pe Main, fusese strivit la descărcarea vagonului din cauza neglijenței lucrătorilor. Wegner a intentat un proces de despăgubiri, căii ferate.

Ceasornicul, a avut o înălțime de 2 m. și lățimea de 65 cm. Construit numai din fire de paie, a dat o dovadă extraor-dinară de soliditate.

Rotițele, lanțul, pendula, cadranul, și arătătoarele, precum și toate piesele, erau construite exclusiv din pai.

- Adresa greșită -

(Ah! Gurita, piciorușul!...)
„Ce draguț e cățelușul!”
„Vreau posibil de ra fi,
Să n-l trec eu vis-à-vis

„Ca să-l trec n'a fost prea greu...”
„Multumesc, dar nu-i al meu!”
Jar în urmă, ca final,
Părșală și scandal.

Omul cu cei mai mulți copii

ACESTA e un locuitor din Rusia. Și are șaptezeci și doi de copii. Vârsta lui e azi de aproape șaptezeci de ani. Evident, că pe cale normală, nu ar putea număra azi 72 copii legitimi. Lucrul a fost cu puțință numai prin aceea, că soția sa nu a născut niciodată câte un singur copil, ci câte doi, trei și chiar patru deodată.

Un italian se bucură și el de o progenitură foarte numeroasă: 52 copii, dintre care numai 3 sunt fete.

Recorduri de lungime

Cel mai lung cuvânt francez, a fost alcătuit în luna Februarie, anul trecut, iată-l: „Visiophonospiritomatographe”. Are exact 27 de litere și nu-i tocmai ușor de pronunțat. Totuși aproape că nu contează în comparație cu următorul cuvânt german:

„Zweizylindereinheitsheissdampfschnellzuglocomotive”. (locomotivă cu vapori de 2 cilindri)...

50 de litere într'un cuvânt. Sfinte Sisoe!... Cum ne complicăm noi viața!...

Un avion al „Companiei Internaționale de navigație aeriană”, s'a prăbușit lângă T-Severin, din cauza unei pane la motor.

Din fericire, nu s'a înregistrat nici o victimă.

Fotografia noastră, este luată chiar la locul unde s'a prăbușit avionul, la 2 ore după accident.

„REALITATEA ILUSTRATĂ”
 revistă săptămânală
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
 București, str. Sărindar 9
 Telefon 306/67
PREȚUL ABONAMENTULUI
 Pe un an întreg Lei 300
 Pe o jumătate an „ 170
 Pe trei luni „ 90
PENTRU STRĂINĂTATE
 Pentru America „ 800
 Jugoslavia și Cehoslovacia „ 500
 Director redacțional
NIC CONSTANTIN

Dela 1 Septembrie cor. Ziarul
Rampa
 publică o pagină completă de sport și hipism
 Rubrici permanente ale tuturor sporturilor practicate la noi și peste graniță, redactate de specialiști

Rampa - Sport
 va publica în fiecare zi cronici vicioase, pronosturi, humor, literatură sportivă, reportaj extern al sporturilor, precum și sen-zationalele memorii
„Cum am devenit stea”
 de Strök Albi; anchete în lumea sporturilor, etc. etc.

MOBILE de PRIMUL RANG
 și anume: dormitoare, sufragerii, garnituri de saloan, șezloane, scaune, etc. în mare asortiment permanent la
 Depozitul de MOBILE „VICTORIA”

CRAIOVA
 Str. Unirii Palatul Minerva
 Invităm pe mult stimați amatori de mobile din CRAIOVA și OLTEAIA în prăvălia noastră spre a vedea mobilele noastre.
 Prețuri și condițiuni avantajoase.

Anchetele noastre

Cum să fie sfârșitul....?

Foarte adesea, ni se prezintă filme, care deși sunt de o mare valoare artistică, totuși displac publicului, din cauza sfârșitului. Americanii, de exemplu, întrebunțează la 99 la sută din producțiile lor „happyendul”, cu care cinefilii lor se declară satisfăcuți. Rareori le plac un film la al cărui sfârșit eroii mor, sau sunt despărțiți de către soartă. Dau ca exemplu celebrul „Torrent” al lui Ibanez, care din cauza „End-ului”, care n'a fost „happy”, n'a fost primit așa cum trebuia de către americani. Deci iată o problemă care l-a pus pe gânduri pe marele regisor german Richard Eichberg.

Am anunțat la timp că Eichberg a angajat pe admirabila interpretă Ana May Wong, căreia i-a încredințat rolul titular din „Song” (Schmutziges Gold), în care marea tragediană apare într-o creație extraordinară. Filmul a fost terminat și Eichberg sta pe gânduri: care să fie sfârșitul? Karl Vollmoeller termină romanul său „Schmutziges Geld” cu moartea eroinei. Dar dacă publicului i-ar place, ca eroii să-și urmeze viața?

Și iată cum a rezolvat Eichberg această delicată chestiune: Lucrând la terminarea ultimului tablou, a filmat scena: 1) așa cum scrie în roman și 2) uzând de un „happy end”. A deschis o anchetă prin zărele germane și la 24 August „Song” a fost

salvatorul ei până la locuința săracăcioasă a acestuia. Jack o alungă dar Song se înnapoiază, aducându-i cuțitul pe care acesta l'a perdut în timpul luptei. Deodată fața lui Jack se luminează: Song i-ar putea fi finta vie în numărul său cu aruncarea cuțitelor. Proba reușind, cei doi sunt angajați într-o tavernă de la periferia portului, unde Song se produce în dansuri chineze și ca parteneră a lui Jack locuind chiar în coliba acestuia; el nu-i dă nici o importanță, cu toate că ea îl iubește...

Gândurile lui sunt departe.. la timpuri mai bune când era partenerul balerinei Gloria Lee, de care era amoretat. Dar într-o zi, pe când se afla pe bordul unui vapor, văzând un pasager vorbind iubitei sale, s'a năpustit asupra acestuia, aruncându-l în mare. Ingrozit, Jack se aruncă după rivalul său spre a-l salva, însă prea târziu... astfel că se văzu nevoit să dispară din fața Gloriei.. Toată lumea îl credea mort.

La această întâmplare se gândi Jack, când un placard cu portretul Gloriei, anunță câteva spectacole ale ei în acel oraș. Gloria, devenită celebră este prietena bogatului om de viață Dimitri Alexi, care o conduce într-o seară în taverna unde Jack și Song formează numărul de atracție.

Scena finală, soluția I.

lansat la „Alhambra” din Berlin, cu sfârșitul votat de public: eroina trebuie să moară. Succesul a fost extraordinar. Biletele au fost vândute complet pentru 6 zile și Eichberg se felicita că a apelat la votul publicului pentru rezolvarea importante chestiuni.

Dar filmul nu va rula numai în Germania ci în toate statele Europei, Americii și... Astei. (Ana May Wong e chinezoaică). A întreprins deci aceiași anchetă în toate țările, prin revistele cele mai răspândite, dându-ne nouă însărcinarea pentru România.

Dăm mai jos scenariul filmului, cu ambele „end”-uri și rugăm pe cititorii noștri a ne răspunde până la 10 Septembrie a. c. ce sfârșit ar dori să-l aibe filmul „Song” la noi:

SCENARIUL.

Song, o frumoasă chinezoaică, care n'are pe nimeni pe lume, este salvată din mâna unor derbedei de către Jack Houben, venit în îndepărtatul port, spre a-și câștiga aici existența ca artist în aruncarea la țintă cu cuțite. Song urmează ca un câine pe

Aci Gloria recunoaște pe fostul ei amant, reaprinzându-i flacăra dragostei pe care acesta o avea pentru dânsa... Song vede aceasta și suferă.

În vârtejul pasiunii sale, Jack are o singură dorință: de a avea bani spre a-și putea recăpăta dragostea Gloriei. Astfel el acceptă propunerea unor hoți de a lua parte la atacarea trenului care transportă o mare sumă de bani. Sunt însă surprinși de poliție și Jack, spre a nu fi arestat, se ascunde sub locomotivă. Trenul punându-se în mișcare, aburii fierbinți ai locomotivei îi atacă ochii. Cu ajutorul micuței Song, care l'a urmărit, Jack este adus acasă. Crezând că Song este aceea care l'a denunțat se năpustește asupra ei, spre a o bate. O luptă se încinge între cei doi când deodată Jack se oprește în mijlocul camerei, ca nălucit: „Song... aprinde lampa... e întuneric!”... Sărmanul orbise.

Doctorul chemat în grabă de Song spune că Jack trebuie să suporte o operație, care costă 20 lire. Toată nădejdea orbului este în Gloria, pe care o aștepta... Însă aceasta nici nu se gândia la dânsul. Song ducându-se la hotelul unde locuia Gloria, care

trebuia să plece chiar în aceeași zi, îi cere ajutorul acesteia pentru salvarea lui Jack. Însă aceasta nici nu vrea s'audă și ca să scape mai repede de Song, îi dăruiește câteva rochii pe cari dânsa nu le mai poartă. Rămânând singură în cameră, Song vede pe masă bani pe care Gloria i-a lăsat pentru acoperirea notei hotelului, sustrage 20 lire și fuge acasă, unde se îmbracă în mantoul dăruit de Gloria. Jack intră în cameră și simțind pariumul iubitei sale... se îndreaptă spre Song, îmbrățișându-o: „...!ți mulțumesc Gloria, c'ai venit... sunt așa de fericit!” Cu lacrimi în ochi trebuie să aștepte aceste vorbe din gura aceluia pe care îl iubește. În cele din urmă ea pune în mână nefericitului orb cele 20 lire pe cari le-a furat și pleacă afară spre a-și scoate mantoul. Intrând din nou în cameră, Jack, în culmea fericirii îi spune: „Gloria a fost aici și m'a dat bani. Du-mă la operație!” Jack este internat într'un spital și Song trebuie acum să danseze singură spre a-l întreține. Într-o seară, Dimitri îi propune să o scoată din mocirla în care se află și îi procură un angajament la cel mai mare varieteu din localitate...

Timpul trece și Song a devenit atracția „Palace-Hotelului”. Bogată, ea ocupă apartamentul Gloriei însă gândul ei zboară spre Jack, care mai este încă internat și pe care îl amăgește mereu, venind în mantoul dăruit pe vremuri de Gloria, aducându-i flori și bani. Jack nu știe de succesul protejatei sale așa că nu stă la îndoială că toate cadourile primite în timpul internării sale, n'ar fi din partea Gloriei.

Adus din nou în săracăcioasa-i locuință, el așteaptă cu nerăbdare pe Gloria, care i-a promis că-l va vizita. Imbrăcată în mantoul Gloriei, Song, care se teme să-i spună adevărul, vine din nou spre a-l amăgi. Însă Jack, nerăbdător de a-și revădea iubita, își smulge legătura de la ochi... și descoperă înșelătoria. Ca un tigrul el se năpustește asupra micuței Song, și o așvârle afară iar el aleargă la teatru, unde află că Gloria a părăsit orașul de 2 luni. La tavernă află și de succesul lui Song și presimțind intențiile lui Alexi, pleacă la „Palace” spre a o smulge pe aceea care l'a salvat, din mâinile bestiei. Într'adevăr, atotputernicul Alexi îi propusese frumoasei Song să fie a lui, dându-i răgaz că până în seara aceea, după reprezentatie, să-i dea răspunsul. Jack se strecoară până pe terasa hotelului, unde Song, în mijlocul cuțitelor ascuțite se produce în pericolul dans. Aceasta îl vede și cade jos leșinată. Vârful unui cuțit peste care a căzut, îi străpunge pieptul:

SFARȘITUL I. — Ca un nebun, Jack ridică rănita și în stare gravă o aduce acasă la el. Orice îngrijiri medicale sunt inutile, rana atingând inima rănitei. Cu lacrimi în ochi, Jack imploră mila cerului pentru aceea care l'a salvat... însă desnoământul fatal se apropie. Song mai deshide odată ochii: „Iartă-mă Song... nu mă părăsi... te iubesc” îi spune Jack cu ochii lacrimați. „Jack, nu mai plânge... Te mai dor ochii?” îi mângâind părul iubitului, mâna îi alunecă încet și cade oboșită pe scândurile patului. Nefericita murise.

SFARȘITUL 2. — Jack aduce rănita acasă unde aceasta își revine în fire. De abia acum recunoaște Jack sacrificiile pe care le-a făcut și nu o va mai lăsa să plece de lângă el...

Și acum... care sfârșit vă place?

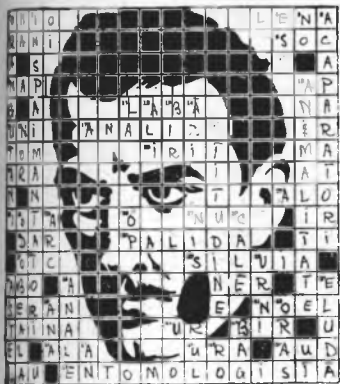
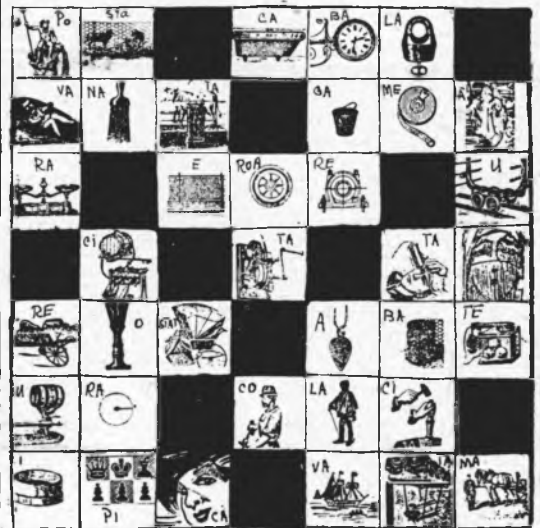
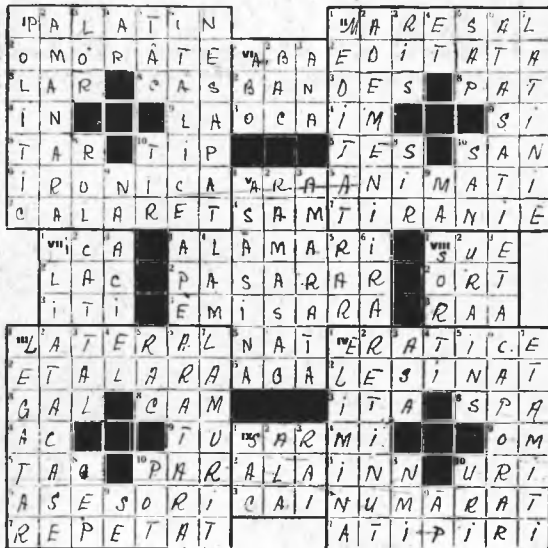
LITTLE LEKMELARN

Răspunsurile vor fi adresate redacției, menționându-se pe plic: pentru ancheta „SFARȘIT”, până la 20 Septembrie crt. Rezultatul va fi publicat.

Deslegările jocurilor se primesc la redacție până la 10 Oct. cor. Fiecare joc acordă deslegătorului un număr oarecare de puncte. Cel care obține numărul cel mai mare de puncte, prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri, din numerile 33, 34, 35 și 36, va primi un premiu de 1000 lei. Premiul al doilea e de 5000 lei; premiul al treilea 300 lei. Următorii șapte deslegători primesc câte un volum din operele autorilor renumiți. Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui la 20 Octombrie 1928.

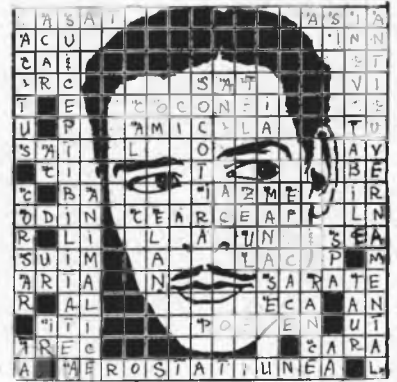
Jocurile „Realității Ilustrate”

Sub conducerea d-lui CONSTANTIN MASSU

loc. N25 - zolf de curvinte
Atena arena arena arena arena
doma mona mona mona mona
Viena
loc. N24 - Musical
Sensurauda
loc. N23 - zolf de curvinte
Avion avion avion avion
pogon pogon pogon pogon
loc. N25 - zolf de curvinte
LAMPĂ lumbă lumbă lumbă
lita lita lita lita
SANTIÉ
loc. N24 - Logogramă
MA-MAC-MACA-MACAR-MACARA

N25 loc N22 - Șaradă
luc am un - lucruman
loc. N25 - Metagramă
Suta hula mila cula hula
loc. N24 - zolf de curvinte
Sibiu Sibiu Sibiu Sibiu Sibiu Sibiu
Suceava Suceava Suceava Suceava
stare stare stare stare
loc. N26 - zolf de curvinte
CARIU CARIU CARIU CARIU
CARIU CARIU CARIU CARIU
loc. N24 - Metagramă
Avad avad avad avad
loc. N24 - zolf de curvinte
LAVAY

Dezlegătorii pe luna Iulie

Au intrunit numărul cel mai mare de puncte (125), rezolvând exact toate jocurile următorii trei:
Petre Antoniu, Cetatea Albă, câștigătorul premiului de 1000 lei.
Victor Stănescu, Alba Iulia, câștigătorul premiului de 500 lei.
Victor V. Ionescu, București, câștigătorul premiului de 300 lei.
Au câștigat câte o carte:
Const. P. Horjea, Câmpina (120 puncte); Nicolae F. Nicolau, Focșani (115 puncte); Const. Cojan, Focșani (120 puncte); E. Romanescu, Strehaia Mehedinți (115 puncte); Lionel D'ally, Buzău, (110 puncte); Aurora Popovici, Băile Herculane; Traian Periețeanu, București.
Au mai soluționat jocurile următorii:
Albota Argeș: Ștefan Ștefănescu 85.
Arad: Mandache Ion 75; Alexandru Iasonie 85; Ruscescu Gheorghe 95; Urziceanu Vasile 65.
Băile Herculane: Aurora Popovici 125.
Bălti: A. Weinberg 35.
Bărlad: Gârla C. Matei 10.
Bazargic: Ghizale Dumitru 95.
Pistrița: Aurel Moldoveanu 100.
Brăila: Mara Trandafirescu 40; Gabriel Ivanov 15; Teodor Stamate 95; I. Carod 80; Le-nușa Anagosta 100.
Brasov: Bubi Scheffler 100; Nicu Gheorghiu 95; Alexandru Părvulescu 70; Alexandru Ivan 85; Nicu N. Ivan 85; Andrei N. Ivan 85; Paraschivescu D. tru 75.
București: Sideriu Aurian 100; Traian Periețeanu 125; Victor Ionescu 125; Nicolae C. Georgescu 90; Irène D. Y. 100; Sandi Săvineanu 105; Titi Ghițescu 120; Jeana Ionescu 110;
Buzău: Lionel D'Ally 110; Traian G. Ro-

man 90; Dan V. Heraru 15; Romeo Schneidero 85; Nicu Zamfirescu 100.
Calafat: Raymond Isac 93.
Călărași: N. N. Dumitrescu 55.
Calacra: Bunescu Ovidiu 90; Dănescu Nicolae 80.
Câmpina: Cănst. P. Horjea 120; Cernătescu Petre 105.
Cluj: Costescu Alex. 90; B. B. Stănescu 105.
Constanța: Ion Salin 97.
Craiova: Teodor Niulescu 97; Jenica R. Rabeca 95; Gicu Popescu 100; Nuți Avramescu 100; Vasile Turculescu 105.
Dărmăneș-Bacău: Stoian I. Popovici 95.
Drăgășani-Vâlcea: Victoria Mihașescu 100; Valerian Mihașescu 100.
Focșani: Nicolae F. Nicolau 115; Constantin Cojan 120.
Galati: Teich Nestor 75; Nicolai D. Auflosungen 100; Reghina D Egojeichen 100; Silvestru Dumitru 30; Vasiliu C. Nicolai 30; Costică T. Arimescu 95; Anton Logofătu 65; I. Popescu 95; Georgescu C. Ioan 90; Moses Fendler 90; Heinrich Herșcovici 95.
Govora: A. Atanasoff 20.
Iasi: Fr. Donnenfeld 105; Emil Launy 90.
Ilem-Făgăraș: Octavian Metea 90.
Ismail: Schachter Iancu 95; Leonardo I. Motmiak 100.
Ocna Sibiului: Maria I. Giosan 20; Marica Gomoiu 20.
Ochiuri-Dâmbovița: Bădulescu I. Dumitru 55.
Odobești-Putna: Iosif Avram 105; Const. Gr. Mihai 100; Iancu Avram 105.
Pitești: Ioan Polizu 100; Vasilescu Dumitru 90; Haralambie Neradzis 75.
Ploiești: Iahodaia 85; Alexandru Marinescu 90; I. Duțu 105.
Poiana-Câmpina: Gh. D. Ionescu 95.

Roman: Pluț Bucătariu 10.
Romanati: Ghiță Cojoacă 60.
R-Vâlcea: Puica Drăgușanu 85.
Schinen-Bacău: Const. Mardare 80.
Slatina: Polichroniade Dumitru 85; Constantin Stoian 85.
Strehaia-Mehedinți: Emil Romanescu 115.
Tândărei-Ialomița: Trăin. Roman 90; George Istrate 90.
Tg. Ocna: M. Herșcovici 100; Bereu Engelberg 95; Gusti Segal 60;
Tătărăști-Basarabia: Mihail Săndulescu 30.
Teleorman: Bubi Poper 100.
Timișoara: Joița Toboșaru 30; Isăceanu Constantin 85.
T-Severin: Aurel Dumitrescu 95; Constantin Roateș 105.

Joc No. 1 Cuvinte sinonime

(10 puncte)

Se dau următoarele cuvinte: Slabi — omenesc — statornici — lăncezeală — înstrăinați — soartă — amestecați — suprimare.

Să se găsească sinonimele lor, așa ca inițialele, citite de sus în jos, să dea un cuvânt, iar finalele, citite de sus în jos, să dea sinonimul lui.

Joc No. 2 Enigmă

(5 puncte)

Ce amiral englez este format dintr'un romancier și un mareșal.

JOC NO. 3 Golf de cuvinte

(10 puncte)

Se dau următoarele două cuvinte: Galia-Paris. Să se ajungă pe calea cea mai scurtă, dela cuvântul Galia la cuvântul Paris, schimbându-i-se pe rând câte o literă.

REALITATEA

ANUL II, No. 34
8 Septembrie 1928

ilustrată

20 PAGINI
Apare Sâmbătă

BCU Cluj / Central University Library Cluj

O ultimă fotografie a simpaticei artiste americane CLARA BOW

Angajată de Metro - Goldwyn - Mayer, această interpretă de comedii, a isbit în scurt timp să atragă atenția, nu numai a întregii Americi ci și a Europei.